

**ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА
СЛУЖБА • Сремска Митровица •
Светог Димитрија 22**

Limagrain d.o.o.

21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
www.limagrain.rs

**Seme
rađa
profit**

**hrana
produkt**

hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com
Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA Godina III • Broj 48 • 26. septembar 2014. • cena 40 dinara

**сремске
НОВИНЕ**

POLJOPRIVREDA

VLADARKE

Foto: S. Lapčević

Mnogi za Šatrince kod Iriga, poslednje stanište sremačkih gusaka, kažu da je to selo u kome su ljudi odavno prestali da vode glavnu reč.

Ponosni na svoje guske, kazaće vam Šatrinčani da su one sve samo ne glupe, kako ih ljudi olako etiketiraju. Štaviše, spadaju u grupu pametnijih životinja koje su „glupe“ samo toliko koliko je čovek „pаметan“ pa ne može da ih shvati.

Strana 11.

U OVOM BROJU

NAŠI REPORTERI U JAMENI:

**Odštetu za useve
niko i ne pominje**

Strana 3.

DOMAĆA PROIZVODNJA
POLJOPRIVREDNE MEHANIZACIJE:

Starci na njivama

Strana 5.

SALAŠ NOĆAJSKI • DRAGICA I BORA DOSTANIĆ, PROIZVOĐAČI CVEĆA

Posao koji miriše

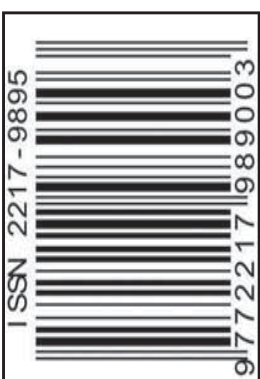
Na svojim njivama u blizini sela, na ukupno 20 ari zemlje, Dragica i njen suprug Bora Dostanić imaju nekoliko plastenika u kojima gaje razno sezonsko cveće koje prodaju na pijacama.

Kako kažu, ovaj posao zahteva mnogo rada i ulaganja, ali se trud isplati.

Strana 10.

SMS MALI OGLASI 063/8526-021

fabrika natron vreća

tel: +381 22 639 096;

"Produktna berza"AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail: nsberza@eunet.rs, www.proberza.co.rs

od 15. 9. do 19. 9. 2014.

- **Pad cene pšenice**
- **Rast cene kukuruza**
- **Dešavanja na svetskim berzama**

BEOGRAD - NOVI SAD • ZBOG ČESTIH PADAVINA

Prekidi radova i sporije dozrevanje

Česte i povremeno obilne padavine, kao i velika vlažnost vazduha nepovoljno deluju na poljoprivredne useve, ometaju i usporavaju dozrevanje kukuruza, voća, grožđa i povrća – Desetkovan rod krompira

Kiše su prošle i delom ove sedmice ometale i prekidale sve aktuelne radove - žetvu suncokreta i soje i berbu povrća, voća i grožđa. Prevaženo zemljište u većini poljoprivrednih područja nije bilo pogodno za pripremu i obradu, kao i za setvu lucerke i uljane repice, objavljeno je na sajtu Republičkog hidrometeorološkog zavoda (RHMZ).

Kako navode u RHMZ, od 15. do 21. septembra kiše je bilo skoro na čitavoj teritoriji Srbije, a najviše u istočnom delu zemlje, naročito u Negotinskoj Krajini gde je u tri dana palo 190 mm. Dospela količina padavina u ovom području obično padne za četiri meseca.

Procenat padavina u poslednjih 30 dana u odnosu na prosek najviši je upravo u istočnim delovima zemlje, u Negotinskoj i Timočkoj Krajini, između 400 i 500 odsto.

Česte padavine i povećana relativna vlažnost vazduha pogodovale je razvoju biljnih bolesti - bele truleži kod suncokreta, crne truleži kod kupusa, a zabeležena je i aktivnost nekih insekata (kukuruzni plamenac, pamukova sojica, kupusni moljac).

Proizvodnja krompira kod nas ove godine je desetkovana čestim

Krompir će moći da se sačuva hladnjačama

kišama, hladnim i prevlaženim zemljištem kao i bolestima. Ono što je preostalo biće teško sačuvati pa ćemo i ove, kao i naredne godine, nastaviti masovni uvoz krompira, pre svega iz Evropske unije.

Da podsetimo, krompir je usev koji zahteva češće navodnjavanje malim zalivnim normama. Kritične faze za vodom kod njega su nicanje,

početni rast, kada dolazi do ožiljavanja krompira, kao i momenat zametanja i nalivanja krtola. Krompir koji se nedovoljno navodnjava formira deformisane plodove koji, kao takvi, nisu zanimljivi tržištu.

S druge strane, u kišnim godinama kao što je ova, sa velikim količinama padavina i hladnim zemljištem, krompir oboleva od pla-

menjače koja napada i nadzemnu masu kao i krtole, zatim ga napada bakterijsko oboljenje Ervinija, a u mnogim zemljištima gde je krompir bio pod vodom, krtole su istrunule.

Povrtar **Branislav Zelenović** iz Siriga, koji krompir proizvodi na 10 hektara i godišnje tržištu isporučuje 500 tona krtole, izjavio je za RTV da će izvađeni krompir koji je izbegao sve ovogodišnje nedaće biti teško sačuvati, pošto su naizgled zdrave krtole zbog vremenskih uslova inficirane tokom vegetacije. U godinama uobičajenih vremenskih prilika poljoprivrednici krompir čuvaju u priručnim skladištima. Zelenović kaže da to ove godine neće biti moguće. Prema njegovim rečima ko ove godine bude želeo da sačuva krompir, moraće da ga čuva u hladnjačama na +4°C.

Stručnjak za krompir **Živko Bugarić** podseća na to da je kod nas i pre ove, proizvodno teške godine nastavljen višegodi-

šnji trend smanjivanja površina pod krompirom.

On kaže da imamo deficit krompira pošto se setvene površine smanjuju iz godine u godinu, i da deficit nadoknađujemo krompirom iz Austrije, Nemačke, Holandije i Belgije. Prema Bugariću masovni uvoz je počeo pre mesec dana.

Krompir se kod nas gaji na oko 50.000 hektara. Tačne površine je teško utvrditi pošto je gro te proizvodnje baštenskog tipa. Najkvalitetiji krompir čini manje od 10 odsto proizvodnje i on završava u trgovačkim lancima.

Razlozi za nekvalitetan krajnji proizvod su: zastareo sortiment, neodgovarajuća tehnologija proizvodnje i čuvanje.

Proizvođači treba da teže standardima u razvijenim zemljama, gde je krompir u malim pakovanjima, obeležen prema sorti i nameni.

S. P. - RTV

BEOGRAD • USKLAĐIVANJE SA EVROPSKIM STANDARDIMA

Za životnu sredinu potrebno 10,6 milijardi evra

Detalj sa panel diskusije

Unapređenje oblasti životne sredine Srbiju će koštati oko 10,6 milijardi evra, a od te svote 5,5 milijardi evra biće uloženo za rešavanje problema otpadnih voda i vodosnabdevanje, izjavila je ministar poljoprivrede i zaštite životne sredine **Snežana Bogosavljević Bošković**.

Taj podatak govori koliko je nerazvijena infrastruktura, a posebno sistem komunalnih otpadnih voda za koji će biti neophodne značajne investicije, rekla je ona na panel diskusiji "Zaštita životne sredine i cena usklađivanja sa EU standardima".

Ministar Bogosavljević Bošković je podsetila da su od svih propisa koje naša zemlja treba prilagoditi evropskim u procesu pristupanja EU, jedna trećina propisi iz oblasti zaštite životne sredine.

- Preduslovi za realizaciju neophodnih investicija su obezbeđivanje stabilnog i održivog sistema finansiranja zaštite životne sredine kao i priprema infrastrukturnih projekata sa kojima Srbija može da aplicira za sredstva EU fondova, rekla je ministar Bogosavljević Bošković.

Ona je najavila da bi do kraja ovog meseca trebalo da bude usvojena uredba o utvrđivanju

plana smanjenja ambalažnog otpada za period 2015. - 2019. godina, kojom će biti definisani ciljevi za iskorišćavanje i reciklažu ambalažnog otpada.

Ministarka je rekla da očekuje da će vrlo brzo biti obezbeđena sredstva za reciklere u iznosu od 1,5 milijardi dinara.

Da bi se postigli maksimalni efekti od ekoloških taksi, ubuduće će biti pojačan sistem kontrole, uključujući se više inspekcija - finansijska, carina kao i Poreska uprava, ukazala je ona.

S. P.

PANČEVO
ZA BOLJE PREDLOGE NADLEŽNIMA

Formiran Savet za poljoprivredu

Senat privrede Srbije, osnovan u saradnji sa Senatom privrede Austrije s ciljem da unapredi veze dve zemlje, formirao je u Pančevu Savet za poljoprivredu. Zadatak saveta koji čine privrednici i stručnjaci je da vladi i drugim institucijama predlaže mere koje će doprineti razvoju poljoprivrede.

- Poznato je se koji su svi problemi u poljoprivredi, ali želimo da okupimo firme u Srbiji koje se bave poljoprivredom. Naročito želimo da vidimo na koji način se može poboljšati izvoz - izjavio je **Ivan Gros**, predsednik Upravnog odbora Senata privrede Srbije.

Za predsednika Saveta za poljoprivredu imenovan je **Dragan Glamočić**, profesor Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu i bivši ministar poljoprivrede. Njegov zamenik je agroekonomski analitičar **Milan Prostran**, a savet ima ukupno devet članova koji su predstavnici struke i privrede.

Kako je ukazano, učešće austrijskih firmi u restrukturiranju i oživljavanju prerađivačkog sektora posebno voća i povrća je velika šansa za sve a naročito za izvoz.

Stručnjaci su naveli da su austrijska poljoprivreda i prehrambena industrija komplementarne srpskoj. Transfer tehnologija je moguć u mesnoj i mlečnoj industriji, preradi voća i povrća, organskoj poljoprivredi, priplodnim grlima domaćih životinja, industriji ulja, skroba i šećera, što je velika šansa za proširenje saradnje dve zemlje.

Agroekonomski analitičar **Milan Prostran** kaže da možemo da ponudimo saradnju u investicijama, gradnji prerađivačkih kapaciteta u oblasti voćarstva i povrtarstva, prerade žitarica, saradnju pri izvozu na istočna tr-

Dragan Glamočić

žišta... Austrija je zainteresovana i za naše kapacitete u proizvodnji šećera, ulja i industriju skroba.

Predsednik Saveta poljoprivrede Dragan Glamočić istakao je da Srbija nudi kapacitete za uslužni tov 100 hiljada junadi i proizvodnju mesa, te da postoji mogućnost investiranja u proizvodnju sitne mehanizacije.

Na skupu je ocenjeno i da je austrijska poljoprivreda i prehrambena industrija komplementarna srpskoj, te da od njih možemo preuzeti dragocena iskustva.

Komentarišući najavljeni ukidanje subvencija krupnim poljoprivrednim proizvođačima članovi Saveta ocenili su i da je takva mera nužna.

- Premijer je najavio da će se usredsrediti na mala poljoprivredna gazdinstva koja su u najtežoj situaciji, a veliki mogu i sami da se izbore na tržištu. U narednom periodu nizom poteza u agrarnoj politici to će biti detaljno definisano - dodao je Glamočić.

Pred poljoprivredom i prehrambenom industrijom Srbije je period restrukturiranja i traženja modela koji će omogućiti napredak kroz nove tehnologije, investicije i povećanje konkurentnosti, kako bi ovaj sektor zaista postao okosnica razvoja Srbije - smatraju članovi Saveta. S. P.

SREMSKA
POLJOPRIVREDA

OSNIVAČ I IZDAVAČ: NIPD "Sremske novine" d.o.o. Sremska Mitrovica
• Trg vojvođanskih brigada broj 14/II • DIREKTOR: Dragan Đorđević

• GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Živan Negovanović
• DIREKTOR MARKETINGA: Zlatko Zrilić • TEHNIČKI UREDNIK: Marko Zrilić • REDAKCIJA: Svetlana Đaković, Katica Kuzmanović, Marija Balabanović, Dušan Poznanović, Sanja Mihajlović, Stevo Lapčević, Miljan Mileusnić (fotoreporter), Gordana Majstorović • MARKETING: 063/8526-021
• ŠTAMPARIJA: DOO MAGYAR SZO KFT OJ Štamparije "Forum" Novi Sad • E-mail: poljoprivreda@sremskenovine.co.rs
TELEFON/FAX: 022/610-144 • RegistarSKI broj NV000659

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад

63(497.113)

Sremska poljoprivreda / glavni i odgovorni urednik Živan Negovanović.
- God. 1, br. 1 (okt. 2012) - - Sremska Mitrovica: Sremske novine, 2012-. - Ilustr. ; 46 cm

Dva puta mesečno.
ISSN 2217-9895
COBISS.SR-ID 273701127

JAMENA • SAVO BOŠNJAKOVIĆ, POLJOPRIVREDNIK KOME JE MAJSKA POPLAVA UNIŠTILA SKORO SVE ŠTO JE IMAO

O odšteti za useve niko i ne govori

- Niko od nadležnih nije ni izašao na teren da proceni štetu na njivama, nego su nam rekli da su situaciju snimili iz aviona. Meni je, po slobodnoj proceni, propalo oko 70 do 80 posto useva, a i sve mašine koje imam bile su skroz pod vodom tako da je pitanje da li će na proleće uopšte i da rade – priča Savo Bošnjaković, poljoprivrednik iz Jamene

Tridesetogodišnji Savo Bošnjaković, poljoprivrednik iz Jamene, obrađuje 19,5 hektara zemlje, od čega je 12,5 hektara u njegovom vlasništvu, a kulture koje seje na toj površini su soja, kukuruz i pšenica. Osim ratarstva, bavi se i stočarstvom i drži trenutno oko 100 komada svinja.

Sava je jedan od mnogih poljoprivrednika iz ovog sela kome je majska poplava uništila gotovo sve što je posejao.

Po mojoj proceni, propalo mi je oko 70 do 80 posto useva. Od četiri jutra žita ovršio sam samo dva, a sve ostalo je uništeno od vode. Svinje sam uspeo da spasem jer sam ih prevezao na farmu kod zeta u Lačarak, ali je sada problem što za njih nemam hranu koju sam do sada proizvodio na svojoj njivi. Zato sam prinuđen da ih prodajem, jer nemam čime da ih hranim. Svinje su mi u Lačarku bile 28 dana i svaki drugi dan sam im vozio hranu iz Šida za Lačarak. Molio sam nadležne da mi daju sedmično sledovanje kako bi smanjio troškove prevoza, ali nisu mi izašli u susret. Zato se te svinje sada ni blizu ne mogu realno ni platiti, koliko su me koštale – priča Savo Bošnjaković, poljoprivrednik iz Jamene, dodajući da mu je pod vodom bila i sva mehanizacija koju ima, a da li je i ona skroz

Savo Bošnjaković, poljoprivrednik iz Jamene

stradala to još pouzdano ne može da utvrdi, dok ne krene na proleće na njivu.

Kako kaže, razočaran je činjenicom da se niko od nadležnih, ni ministarka poljoprivrede, niti bilo ko drugi, uopšte ne izjašnjava po pitanju pomoći seljacima u Jameni i dodaje:

- O odšteti za useve se ni ne govori. Niko nije izašao pred nas da nam kaže „mi kao država možemo da damo ovoliko ili ne možemo da damo ništa“, pa da znamo na čemu smo i kako ćemo da rešavamo svoje probleme. Jedino što smo dobili je bila ta stočna hrana u maju i posle toga više ništa. Ubećavali su nam preko televizije

Trenutno drži oko stotinu svinja

da ćemo dobiti jednokratnu pomoć u iznosu od 250.000 dinara, ali ništa od toga nije bilo. Nisu morali da nam daju toliko, da su nam dali barem 50.000 dinara bili bi i sa time zadovoljni jer bi videli da misle na nas, ali ni to nismo dobili, zato s pravom mogu da kažem da nas je država slagala. Evo, ja se bavim stočarstvom i ne znam ni sam šta sada da radim, da li da prodajem te svoje svinje dok još imam kome da ih prodam ili da ih ostavim za sebe. Voleo bih da znam i da li ću od države da dobijem kukuruz ili pare za stočnu hranu ili neću dobiti ništa, kako mi se i čini da će do kraja da bude. Ali, neka i bude tako, onda ću barem znati na čemu sam. Ovakvo, ova neizvesnost nas sve ubija. Niko od nadležnih nije ni izašao na teren da proceni štetu, nego su nam rekli da su situaci-

ju snimili iz aviona. Kada su nam davali seme za presejavanje nisu bile gotove analize zemljišta i niko nije znao u kakvom je stanju zemlja niti hoćemo li posle to neko me moći da prodamo. Zato gotovo niko i nije uzeo to seme, mislim da se samo šest ljudi u selu odlučilo na taj korak.

Ipak, bez obzira na tešku i neizvesnu situaciju, Savo kaže da nije totalni pesimista, nego da još uvek ima neku nadu da će im pomoć stići, mada je skeptičan u vezi njene raspodele i dodaje:

- Ako budu delili pomoć mislim da će neko toliko dobiti da će da profitira, a neko kome je pomoć zaista potrebna neće dobiti ništa, baš kao što je bio slučaj i kada su procenjivali štetu na kućama.

S. M. – M. M.

Pomoć Jameni

Rotari klub Sremska Mitrovica obnavlja Dom kulture

Sredstvima Evropske unije u Jameni će do kraja novembra biti izgrađeno pet montažnih kuća, dok će 20 porodica dobiti građevinski materijal i belu tehniku u vrednosti od 6.500 evra. Takođe, pomoć u Jamenu je stigla i od Pokrajine koja je rekonstruisala osnovu škole, a planira i rešenje problema atmosferskih voda, te obezbeđenje kreditnih linija za plastenike za proizvodnju povrća. Prema rečima nadležnih, Pokrajina je finansirala mnoge stvari, od tretmana komaraca, sanacije puta, nabavke kanti za otpad, revitalizacije infrastrukture ko-

ja je branila to područje od većih poplava, donacije prehrambenih paketa...

Osim toga, zahvaljujući Rotari klubu Sremska Mitrovica u Jameni će biti adaptiran i seoski Dom kulture. Rotari klub je obezbedio novac za adaptaciju od temelja do krova, a vrednost radova koji su u toku je 2,8 miliona dinara.

Takođe, nedavno je završena i popravka puta na graničnom prelazu sa Republikom Srpskom, gde je deonica presečena tokom poplava da bi se voda odlivala u šume. Novac za ove radove obezbedile su Pokrajina i lokalna samouprava.

Uništeno 80 posto oranica

Od 2.700 hektara obradivih površina, u poplavi je uništeno čak 80 posto – kažu u Mesnoj zajednici Jamena.

- Devedest pet posto meštana živi isključivo od poljoprivrede, tako da će to predstavljati jedan od velikih problema u narednom periodu kada ljudi ne budu imali hranu za stoku i ne budu mogli da prehrane svoje porodice – kaže Miodrag Đokić, član Saveta Mesne zajednice Jamena.

Miodrag Đokić, član Saveta Mesne zajednice Jamena

Adaptacija kuće

Jedna od uništenih soba u kući Bošnjakovića

- U poplavi mi je oštećena i kuća, procena komisije je da šteta iznosi 50 posto. Još uvek ništa nisam dobio od pomoći, tako da sam sanaciju morao da uradim sposvetnim sredstvima. Promenio sam laminate, okrečio zidove, odnosno adaptirao sam

nekoliko prostorija tek toliko da moja porodica i ja možemo u toj kući da prezimiramo, a šta ćemo na proleće, videćemo – kaže o saniranju kuće koja mu je uništena u majskoj poplavi poljoprivrednik iz Jamene Savo Bošnjaković.

IRIG • ODRŽANI TRADICIONALNI, 22. PO REDU, „PUDARSKI DANI“

Pilo se vino, kiši u inat!

Proteklog vikenda, 22. put po redu, Irig je bio domaćin „Pudarskih dana“, manifestacije koja se tokom proteklih godina potvrdila kao najbolja i najmasovnija svetkovina Fruškogorske prestonice vina, ali i ostatka Srema i Srbije. Zahvaljujući naporu organizatora po mnogo čemu jedinstveni „Pudarski dani“ dospeli su i na nacionalnu turističku mapu manifestacija što čini veliku čast ne samo Irigu, nego i čitavom Sremu.

Prvi dan manifestacije organizovane u čast vina, vinara i pudara-čuvara vinograda i grožđa, bila je u potpunosti posvećena najmlađim Irižanima koji su, noseći ulicama fenjere od bundeva, sa maskama na licima najavljivali dolazak šarene jeseni i berbe u iriškome vinogorju. Svoj defile, prvog dana svetkovine koja iz godine u godinu okuplja sve više turista, gostiju i učesnika, ima-

Otvaranje „Pudarskih dana“

li su i mališani, ljubitelji pasa koji su zahvaljujući Kinološkom društvu „Irig“ prošetali sa svojim ponosnim i za ovu priliku doteranima kućnim ljubimcima.

Posebno zadovoljstvo za goste i posetiloce predstavljao je i tradicionalni Fruškogorski sajam vina „Pudarev izbor“ koji je ove godine okupio veliki broj izlagača iz čitavog Fruškogorja, kao i koncertni nastup velikana narodne muzike Miroslava Ilića koji je nastupio u večernjim satima prvog dana svečanosti.

Svečano otvaranje dvadeset i drugih po redu „Pudarskih dana“ organizovano je u uređenom dvorištu Turističke organizacije. Kako i priliči, goste je u pratnji predsednika Opštine **Vladimira Petrovića** pozdravio čuvar vinogorja **Svetozar**

Krstić-Deđa.

„Pudarski dani“, to je već rečeno, ali vredi još jednom reći i podvući, predstavljaju najbolju i najlepšu manifestaciju Iriga, a usudiću se da kažem Srema, pa i Vojvodine, za šta smo u krajnjem dobili i priznanje „Rogalj“. Ovu izuzetnu manifestaciju pokrenula je pre 22 godine grupa entuzijasta. Bilo je to vreme kada su mnogi osporavali svačiji rad, kada je malo ko istinski verovao da će se išta moći uraditi, ali evo mi smo danas svedoci da nema ništa jače na svetu od ljubavi, iskrene volje i požrtvovanosti. Sve se može kad se hoće i to „Pudarski dani“ najbolje dokazuju. Irig jeste mala Opština, najmanja u Sremu, ali jedino Irig ima dobro vino i ova-ko vesele, ali i vredne i požrtvovane ljude. Vino i ljudi su naše najveće bogatstvo. Vino kao dokaz da smo na dobrom geografskom položaju, a ljudi kao dokaz da smo spremni da se uhvatimo sa svim stvarima koje život nosi. Uspeli smo da uredimo „Vinsku ulicu“, da doteramo dvorište Turističke organizacije, da iz godine

Pilo se vino kiši u inat

u godinu dovedemo sve više turista u naš Irig i to sigurno nije malo. Irig jeste mali, ali je izuzetno bogat. To bogatstvo smo u obavezi da iskoristimo, jer samo se tako možemo na dostojan način odužiti našem Irigu, rekao je Petrović.

Kako i dolikuje manifestaciji koja je sva u znaku vina i vinogorja, i drugog dana svetkovine upriličen je Fruškogorski sajam vina „Pudarev izbor“, u okviru kojeg je sprovedeno i nadmetanje u nekoliko kategorija i to: vino: belo, roze, crveno; rakija: loza, šljiva, kajsija, kruška; najbolji vinograd i najteži grozd.

Najbolje belo vino, prema odluci stručnog žirija vlasništvo je i proizvođač **Predraga Milosavljevića** iz Vrdnika. Najbolji roze proizveo je **Boško Malešević** iz Iriga, dok je najbolje crno vino ruketvorina Podruma vina „Radojčić“ iz Čerevića.

U konkurenciji rakija, najbolju lozu i kajsiju pije **Dragan Drobniak** iz Beočina, dok u najkvalitetnijoj šljivi i kruški uživa domaćin, Irižanin **Sava Šućin**.

Ponosni vlasnik najboljeg vinograda je Sava Šućin, dok je najteži grozd od čak 1,1 kilograma vlasništvo **Milene Kovačević**.

Drugog dana manifestacije, u centralnom iriškome parku održano je tradicionalno takmičenje u kuvanju pudarskog paprikaša. I mada je kiša rominjala celo popodne, vešti kuvari uporno su istrajavali, pa je na kraju prvo mesto pripalo ekipi „Buta - Premić“ iz Iriga, drugo su zauzeli učenici Srednje stručne škole „Borislav Mihajlović - Mihiz“, dok je treća bila ekipa egzotičnog naziva „Trinaest majumuna“.

S. Lapčević

Najboljima zaslužene nagrade

INĐIJA • DANAS I SUTRA „DANI MEDA“

Jubilej - deset godina tradicije

U čuvenoj „medenoj ulici“ tokom dva dana trajanja izlagači će predstaviti med i pčelinje proizvode kao i opremu za pčelarstvo. Svi posetioci će i ove godine imati priliku da probaju pčelinje proizvode, medenjake, kolače od meda i moći će sve proizvode da kupe po promotivnim cenama

Deseta jubilarna tradicionalna izložba meda i pčelinjih proizvoda „Dani meda“ biće i ove godine održana u pešačkoj zoni u Indiji u danima vikenda 26. i 27. septembra. U čuvenoj „medenoj ulici“ tokom dva dana trajanja izlagači će predstaviti med i pčelinje proizvode kao i opremu za pčelarstvo. Svi posetioci će i ove godine imati priliku da probaju pčelinje proizvode, medenjake, kolače od meda i moći će sve proizvode da kupe po promotivnim cenama. Manifestacija koja okuplja veliki broj pčelara sa teritoriji indijske opštine je prodajno-izložbenog karaktera i održava se svake godine tradicionalno krajem septembra meseca. Organizator manifestacije je Udruženje pčelara „Roj“ iz Indije, a pokrovitelj manifestacije Turistička organizacija opštine Indija i opština Indija.

Prema rečima **Dejana Čukalovića**, predsednika Udruženja pčelara „Roj“, prvog dana izložbe 26. septembra mališani iz Predškolske ustanove „Boško Buha“ će u periodu od 9 do 13 časova prošetati „Medenom ulicom“ kako bi se upoznali sa pčelinjim proizvodima, a u subotu

Dejan Čukalović

27. septembra biće održana izložba i prodaja ručnih radova udruženja žena iz opštine Indija.

Desetu, jubilarnu godinu za redom, u saradnji sa Turističkom organizacijom organizujemo našu manifestaciju. Dobili smo centralni deo šetališta, gde će se predstaviti

između 15 i 20 izlagača sa teritorije naše opštine - ističe Čukalović. On dodaje da, kada je reč o samom medu, njega nema ove godine u onim količinama koliko bi trebalo i svakako u našoj zemlji ga ima manje nego u drugim državama u okruženju.

Priroda se poigrala sa nama i usled poplava i obilnih kiša nestale su i mnoge pčelinje zajednice. Prema podacima kojima raspolazemo, samo tokom poplava je stradalo više od 50.000 košnica u Srbiji, a bagremovog meda skoro da i nije bilo. Onda nije iznenađujuće što se u prodavnicama med prodaje i do 1.000 dinara - kaže Dejan Čukalović i naglašava da kada se ove rezerve budu potrošile cena će sigurno biti još veća.

Kada je reč o našoj opštini i samoj izložbi meda, Indija je tradicionalno najjeftinija od svih opština na izložbama. Mi imamo puno dobrih pčelara, imamo od 2.500 do 3.000 košnica, a med na točkovima rađa, tako da smo kroz velike količine uspevali da na izložbama stavimo i ekonomsku cenu i izađemo našim sugrađanima u susret. Ove godine

„Medena ulica“ u Indiji

će se med prodavati po ceni od 500 do 600 dinara za kilogram i to je naš dogovor sa sastanku Udruženja - kaže Dejan.

Na tezgama će se naći i polen, propolis, razne pomoćne mešavine

za zdravlje, zatim mešavine pčelinjih i biljnih proizvoda a svi posetioci će moći da ih probaju predstojećeg vikenda tokom celog dana.

Izložbe će biti zatvorene u 20 časova. **M. Balabanović**

INDIJA • U POSETI GAZDINSTVU PORODICE VLAŠIĆ

Svinjarstvo sve isplativije

- Suština cele priče je da ako se ispostavi da cena bude loša, svinjarstvo možeš da ugasiš odmah ili vrlo brzo ponovo da ga obnoviš. Od 50 krmača možeš da obnoviš 50 ili 100 komada za godinu dana, a možeš i da ugasiš - kažu Vlašići

Porodica Vlašić iz Indije jedna je od retkih koja se godinama uspešno bavi poljoprivredom i čini se da nema poljoprivredne delatnosti koju nisu obavljali. Od ratarstva, preko govedarstva i od nedavno stočarstva, koje je prema rečima **Ane Vlašić**, sasvim slučajno postalo deo svakodnevnih poslova u domu ove porodice. Sinovi **Vladimir, Darko Dušan** su pretežno usmereni ka ratarstvu i radovima na njivi, dok se njihova majka Ana bavi uzgojem svinja i održavanjem domaćinstva.

- Lane smo kupili desetak nazimadi i ostavili dve nazimice za krmače da bi imali za podmladak - počinje priču Ana i objašnjava da su taj korak preduzeli zbog sopstvenih potreba domaćinstva.

- Sada imamo oko 40 komada, nešto smo prodali pre par dana. Godinama smo se bavili govedarstvom i držali krave i bikove, ali je ciklus obrta novca daleko duži. Od telenja do sledećeg telenja treba da prođe tri godine tako da smo rešili da držimo svinje. Recimo, ako je prase u startu lepo i dobro napreduje i ako je dobra rasa za četiri meseca možeš imati prodaju - kaže ona.

Ana ističe da se meso dalje prodaju mesarama i da se može dobiti,

Ana Vlašić

po njoj, dobra cena, a to je 190 dinara za kilogram žive mere.

- Veća je potražnja nego ponuda, što nije bio slučaj u govedarstvu. Inače, posla u svinjarstvu nema toliko mnogo jer ujutru im dam da jedu i uveče i uključujući čišćenje dva puta dnevno, to je ukupno posla sat vremena - ističe Ana Vlašić.

Vladimir Vlašić

Najstariji Anin sin Vladimir poručuje da oko dva meseca traju jesenji radovi. U toku dana bude pet ili šest mašina na njivi ali sve se stiže. Kako i sam kaže, za uspešnu poljoprivrednu proizvodnju su neophodna velika ulaganja u poljoprivrednu mehanizaciju i zato je nedavno kupio još jednu prikolicu. Kada je reč o svinjarstvu, on dodaje da je reč o poljoprivrednoj grani koja može biti veoma isplativa.

- Suština cele priče je da, ako se ispostavi da cena bude loša, svinjarstvo možeš da ugasiš odmah ili vrlo brzo ponovo da ga obnoviš. Od 50 krmača možeš da obnoviš 50 ili 100 komada za godinu dana, a možeš to i da ugasiš. Reč je o delatnosti koja je lako obnovljiva i lako možete izaći iz cele priče - ističe Vladimir Vlašić.

S obzirom da se Vlašići godinama bave ratarstvom, stočnu hranu sami prave i to je olakšavajuća

okolnost. Na svojim njivama uzgajaju soju, kukuruz i pšenicu pa im je zbog toga mnogo lakše i jeftinije da prehrane stoku.

- Kukuruz je ove godine, hvala Bogu, lepo rodio, nadamo se da ćemo imati sedam tona po jutru. Inače, ovih dana je aktuelno skidanje soje, kukuruz počinje a nije daleko ni setva pšenice tako da posla ima svakodnevno - nastavlja priču Ana. - Čujem da ima puno cercospore na repi, kukuruz je biljka koja voli padavine, a soja je dala odličan rod. Nikada nisam videla tako krupno zrno, skoro kao osrednji pasulj. Godina jedino nije bila pogodna za povrće i voće zbog raznih bolesti. Naizmenično toplo i hladno vreme sa puno kiše stvorilo je vlažnost i povoljno uticalo na širenje bolesti. Kada je reč o pšenici morali smo tri puta da je prskamo od bolesti, jer je bila „mekana“ zima i vlažno proleće, pa smo na vreme uspeali da je sačuvamo.

Kada govori o cenama određenih poljoprivrednih kultura, Ana ističe da je i ova godina prilično nestabilna, zbog konstantnog rasta evra nema zagarantovanih cena, pa im ostaje da sačekaju da prođu aktuelni jesenji radovi nakon kojih će situacija biti jasnija.

M. Balabanović

SURETI

STARA PAZOVA • JANKO TURČAN, ZAGOVORNIK NEZAVISNE ASOCIJACIJE POLJOPRIVREDNIKA NA NIVOU DRŽAVE

Potrebna nam je jaka asocijacija poljoprivrednika

Janko Turčan, poljoprivrednik iz Stare Pazove smatra da poljoprivrednike država ne štiti dovoljno i da sami moraju da se organizuju kako bi se zaštitili od svih koji pokušavaju da se ugrade u njihovu proizvodnju. Potrebna im je Nezavisna asocijacija poljoprivrednika na državnom nivou koja bi parirala i njihovim partnerima i državnim institucijama

Staropazovčanin **Janko Turčan**, kako kaže, poljoprivredom se bavi profesionalno, ali nije zadovoljan ni odnosom države, ni njihovim partnerima od kojih uzimaju semensku robu, zaštitna sredstva i sav ostali repromaterijal jer njihove cene iz godine u godinu blago rastu, a posebno naglašava, da na njihovoj proizvodnji pokušavaju bezobzirno da se ugrade otkupljivači i prerađivači ratarskih proizvoda. Najnoviji primer, navodi Turčan, su preradivači šećerne repe sa kojima su proletoš sklopili ugovore pod određenim uslovima o otkupu slatkog korena, a sada kada je cena šećera pala i repa dobro ponela, aneksima ugovora nude im obaranje cene.

- Imamo dobru saradnju sa semenskim kućama i promoterima zaštitnih sredstava i đubriva, ali njihove cene postepeno uvek idu gore, a naši proizvodi jedne godine dođu do relativno dobre cene, a onda se to drastično promeni. Imam posejanu i šećernu repu i zadovoljan sam po izgledu i trenutnom stanju na njivi, ali nisam zadovoljan odnosom prerađivača sa kojima smo potpisali ugovore kada smo kretali u setvu šećerne repe. Sada nam nude promenu cene na našu štetu i mi te anakse ugovora moramo da potpišemo jer nećemo imati repu kome da prodamo. Ne vidim zbog če-

Janko Turčan: Država da zaštiti ratare od samovolje prerađivača šećerne repe

ga se to sada menja jer mi smo proletoš prihvatili njihove uslove. Međutim, kada su uvideli da se situacija menja u korist proizvođača, nezeleći da se odreknu ekstra profita, sada nam obaraju cenu. Vidite: prošle godine je cena repe po kilogramu bila 5,30 dinara i koji je bio kurs evra, a sada, kada je evro skočio gore, cena repe će biti četiri dinara za kilogram - žali se Janko Turčan i izražava bojazan da

će na slatkom korenu dosta odbitaka biti i po pitanju nečistoće i procenta šećera, prosto čemu su doprineli vremenski uslovi.

- Po meni, Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo pravde, po ovom pitanju trebali bi da zaštite poljoprivredne proizvođače u smislu da utvrde pravila ponašanja prerađivača šećerne repe na nivou Srbije. Ne mogu da se menjaju ugovoreni uslovi kada

to jedna strana proceni da joj ne odgovaraju. Šta da mi tražimo promenu u smislu podizanja cene našem proizvodu. E onda to ne bi moglo - objašnjava Turčan i dodaje da nije dovoljno osnovati nezavisnu asocijaciju poljoprivrednika na nivou lokalne zajednice, što oni u Staroj Pazovi čine, nego je to potrebno učiniti na nivou države.

- Mi sami moramo da se borimo s udruživanjem u Nezavisnu asocijaciju poljoprivrednika i da pariramo na tržištu Srbije i to na državnom nivou. Nama je potrebna jaka asocijacija koja bi parirala i državnim institucijama, našim partnerima i otkupljivačima i prerađivačima poljoprivrednih proizvoda. Posebno je to bitno zbog izvoza, jer kroz našu proizvodnju pokušavaju da više od nas zarade posrednici. Mi ne možemo da pariramo velikim otkupljivačima koji se pojavljuju i kao izvoznici naših proizvoda, ali ni našim partnerima od kojih uzimamo repromaterijal po nepovoljnim cenama. Mi možemo osnovati i tu nezavisnu asocijaciju poljoprivrednika na nivou države, ali nam opet niša neće vredeti, ako Ministarstvo poljoprivrede i država ne stanu iza nas i omoguće da ta asocijacija dobije uvozničke i izvozničke dozvole i tako bi izbegli da se prilikom izvoza naše robe tu ugrade

tri-četiri ruke - kaže Turčan i naglašava da resorno ministarstvo nema sluha za vapaj poljoprivrednika.

Mi hoćemo, dodaje, da stupimo sa njima u kontakt i da im predočimo kako da zajedno, na najbolji mogući način organizujemo izvoz ratarskih proizvoda i da time, zaštitimo i male poljoprivrednike jer, u protivnom, vrlo brzo će se ugastiti mnoga mala poljoprivredna gazdinstva.

Na nivou Republike Srbije, podseća Turčan, ima oko 600 hiljada poljoprivrednih domaćinstava i ako se uzme u obzir računica da imaju samo po tri člana, to je armija ljudi koja žive od poljoprivrede.

Inače, četvoročlana porodica Janka Turčana obrađuje 30 hektara. Ovogodišnji rod suncokreta im je podbacio za 500 kilograma po jutru u odnosu na prošlogodišnji, a soju zbog velike količine vlage još nisu požnjeli. Janko se najviše pribojava za kukuruz da ga u poslednjoj fazi zrenja ne napadne kakva bolest jer je oko klipa dosta vlage.

- Bojim se da će doći do proključavanja na samom klipu - kaže Janko na kraju, dodavši da je ova godina za neke kulture i odgovarala pa su prinosi bolji, ali šta vredi kad podelžu zakonu ponude i tražnje.

G. Majstorović

Starci na njivama

Do kraja devedesetih godina prošlog veka poljoprivreda Srbije je, u proizvodnim rezultatima, bila u vrhu evropske poljoprivrede. Pre dvodecenijskih promena u Srbiji je uspešno poslovalo više, za uslove bivše države, velikih proizvodnih sistema za proizvodnju poljoprivredne mehanizacije koji su tom mehanizacijom dominantno snabdevali poljoprivrednike odnosno tržište SFRJ. Mehanizacija je sad stara oko četvrt veka pa se nameće potreba da se ona revitalizuje, pre svega, za gazdinstva veličine 50 hektara zemlje

Piše:

Branislav Gulan,
član Odbora za selo
Srpske akademije
nauka i umetnosti

Nameće potreba revitalizacije domaće industrije mašina i opreme koja bi bila usmerena ka potrebama malih i srednjih gazdinstava

Poljoprivreda Srbije ima značajne potencijale za proizvodnju koji nisu dovoljno iskorišćeni. I u takvim okolnostima proizvodnja uveliko nadmašuje potrebe proizvodnje hrane za domaće stanovništvo. Zahvaljujući resursima poljoprivrede Srbije je izvozno orijentisana i ostvaruje značajne suficite u spoljnotrgovinskoj razmeni agrarnih proizvoda popravljajući, na taj način, platno bilansnu poziciju Srbije u celini.

Nedovoljno korišćenje prirodnih potencijala poljoprivrede Srbije uzrokovano je, pre svega, u nepovoljnoj demografskoj strukturi poljoprivrednog stanovništva, maloj prosečnoj veličini poseda ali i amortizovanoj pa i tehnološki prevaziđenoj i proizvodno amortizovanoj opremi koja se koristi u procesu proizvodnje u poljoprivredi.

Do kraja devedesetih godina prošlog veka poljoprivreda Srbije je, u proizvodnim rezultatima, bila u vrhu evropske poljoprivrede. Raspadom SFRJ, građanskim ratom i međunarodnom izolacijom kojima je Srbija bila izložena stanje u privredi, a posebno u poljoprivredi se značajno promenilo. Ukidanjem sankcija međunarodne zajednice intenzivirane su promene započete još u vreme raspada bivše države. Došlo je do promene privrednog sistema, svojinske transformacije i promena u vlasničkoj strukturi kapitala u privredi i poljoprivredi. Praktično je ukinuta društvena svojina, izvršena je privatizacija i promenjeni ukupni privredni i društveni odnosi u zemlji.

Pre dvodecenijskih promena u Srbiji je uspešno poslovalo više, za uslove bivše države, velikih proizvodnih sistema za proizvodnju poljo-

privredne mehanizacije koji su tom mehanizacijom dominantno snabdevali poljoprivrednike odnosno tržište SFRJ („Zmaj“ - Zemun, IMT - Novi Beograd, IMR - Rakovica, „Lifam“ - Stara Pazova, „Majevica“ - Bačka Palanka...). Za potrebe poljoprivrednih domaćinstava uspešno su, kao deo velikih sistema ili samostalno, nekad poslovali i proizvođači priključnih mašina, povrtarske i baštenske mehanizacije (IMT FOP - Bečej, IMT-Knjaževac, „Morava“-Požarevac, „Metalogradnja“-Vrbas i drugi) koji su sa velikim proizvođačima mašina upotpunjavali potrebu poljoprivrede i poljoprivrednika Srbije za potpunim spektrom mašina u poljoprivredi. Poljoprivreda i poljoprivrednici Srbije u tom periodu nisu imali posebnih zahteva i potreba za uvoz poljoprivredne mehanizacije. Samo iz IMT za vreme SFRJ je izvezeno oko 46.000 traktora! Analiza obuhvata vreme 2005 - 2012. godine, mada nema komparativnih podataka za svaku godinu u analiziranom vremenu.

Aktuelno stanje

Ekonomsko (cenovno) iznurivanje poljoprivrede u periodu sankcija i građanskih ratova onemogućili su obnavljanje poljomehanizacije na većini gazdinstava. Raspad ranije države i međunarodna izolacija presudno su uticali na obim proizvodnje i prodaje poljomehanizacije kod svih proizvođača što ih je dovelo u izuzetne ekonomske teškoće. Privatizacija koja se u tom periodu desila potpuno je ugasila proizvodnju u većini fabrika poljoprivrednih mašina („Zmaj“, „Lifam“, „Metalogradnja“...) ili je ta proizvodnja minimizirana (IMT, IMR, „Majevica“, „Morava“, „Poljostroj“...). Zbog toga je na početku XXI veka stanje

u pogledu poljoprivredne mehanizacije u Srbiji ocenjeno kao veoma kritično za dalje obavljanje poljoprivredne proizvodnje.

Domaći proizvodni sistemi su bili ekonomski uništeni pa je otvoreno tržište za strane proizvođače poljoprivredne mehanizacije. To tržište imalo je mali kapacitet kupovne moći pa se većina poljoprivrednika u Srbiji i danas oslanja na stare mašine kupljene u periodu pre sankcija. To znači da je poljoprivredna mehanizacija u Srbiji danas stara u proseku oko dve decenije! Oživelo je tržište odnosno uvoz polovnih mašina iz inostranstva, a samo mali broj poljoprivrednika je imao snage i mogućnosti da se kreditno zaduži i obnovi mehanizaciju kupovinom novih pogonskih i priključnih mašina iz uvoza. Kupovina pogonskih i priključnih mašina iz domaće proizvodnje bila je gotovo simbolična iako je, po cenovnim kriterijumima a u velikoj meri i po kvalitetu, odgovarala potrebama poljoprivrednika posebno za korišćenje na malom posedu koji dominira u poljoprivredi Srbije.

Kupovina domaće mehanizacije nije ozbiljnije podržana ekonomskim merama države Srbije pa su

domaći proizvođači izloženi žestokoj konkurenciji iz uvoza jer su se morali prilagoditi istim uslovima poslovanja tim pre što je ukinuta carinska zaštita domaće proizvodnje. I u takvim uslovima održali su se neki raniji proizvođači poljoprivredne mehanizacije (IMT, IMR, „Majevica“, „Morava“, „Poljostroj“...), a nastao je i veći broj manjih proizvođača ili montažera poljoprivrednih, naročito priključnih, mašina („Berko“ - Mol, „Gitarić“ - Smederevska Palanka, „Gumaplast Rau“ - Vojka i drugi).

Prema prethodnim rezultatima popisa poljoprivrede Srbije iz 2012. godine proizilazi da 47 odsto gazdinstava ima manje od dva hektara poljoprivrednog zemljišta, a ona raspoložu sa manje od 10 odsto ukupnih površina poljoprivrednog zemljišta. Trećinom zemljišta raspoložu gazdinstava čiji je posed između dva do pet hektara, a 30 odsto gazdinstava raspoložu posedom između pet - 20 hektara. Trećina gazdinstava (32 odsto) ima više od 20 hektara (4.243 gazdinstava imaju između 50 -100 hektara, a 1.365 imaju više od 100 hektara).

U proteklih 20 godina došlo je do diferencijacije i raslojavanja u selima. Mali broj krupnih gazdinstava ima veću ekonomsku moć i to im omogućava da nabavljaju mehanizaciju iz uvoza. Na drugoj strani su većina gazdinstava koja su osiromašena tako da ne mogu da nabavljaju mehanizaciju ni iz domaće proizvodnje ni iz uvoza.

Zbog toga se nameće potreba za revitalizacijom domaće industrije mašina i opreme koja bi bila usmerena ka potrebama malih i srednjih gazdinstava veličine poseda do 50 hektara.

Revitalizacijom domaće industrije odnosno novom industrijskom politikom Srbija bi umanjila negativan spoljnotrgovinski bilans u oblasti poljoprivredne mehanizacije, povećala bi zaposlenost u ovoj industriji. To bi doprinelo bržem zanavljanju i onako zastarele mehanizacije na posedima zemljorad-

nika, blagovremenom i kvalitetnom obavljanju agrotehničkih operacija. Sve to bi se pozitivno odrazilo na povećanje produktivnosti i konkurentnosti u poljoprivredi Srbije, što je izuzetno bitno u procesu evropskih integracija.

Spoljnotrgovinska razmena

Ukupna vrednost spoljnotrgovinske razmene proizvoda proizvođača mašina za poljoprivredu u periodu januar-december 2012. godine iznosila je 208,60 miliona dolara, od čega je izvoz 42,61 miliona dolara, a uvoz 165,99 miliona dolara - vidi tab. 1.

Pokrivenost uvoza izvozom je 25,67 odsto, a spoljnotrgovinski deficit je 123,38 miliona dolara, što je za oko 1,71 odsto više nego u istom periodu prethodne godine.

Na osnovu podataka sadržanih u tabelama 2 može se zapaziti da je vrednost uvoza mašina i opreme znatno viša od izvoza. Dakle, značajan devizna sredstva i onako oskudna izdvajaju se za uvoz poljoprivredne mehanizacije. To je razlog za brzu revitalizaciju industrije poljoprivrednih mašina i opreme i za kreiranje nove industrijske politike u ovoj oblasti. Ta industrijska politika mora biti zasnovana na novim tehnološkim postupcima, inovacijama, patentima...

U 2012. godini su preduzeća, članovi Grupacije proizvođača poljoprivrednih mašina koji deluju u okviru Privredne komore Srbije, ostvarili najveći izvoz na tržišta Etiopije od 10,88 miliona dolara, Bosne i Hercegovine od 7,03 miliona dolara, Hrvatske od 3,44 miliona dolara, Ruske Federacije od 2,24 miliona dolara i Mađarske od 1,97 miliona dolara. Očigledno je da su tržišta manje razvijenih zemalja i bivših republika Jugoslavije najzastupljenija u izvozu poljoprivrednih mašina i opreme iz Srbije. Istovremeno najveći uvoz je iz industrijski i tehnološki razvijenih zemalja, Nemačke, Italije, Francuske, Indije, Kine i Belorusije.

(Nastaviće se)

TABELA 1. Spoljnotrgovinska razmena proizvođača mašina za poljoprivredu u periodu januar - decembar 2012. g.

Proizvodnja mašina za poljoprivredu	UVOZ u mil.USD			IZVOZ u mil.USD		
	2011.	2012.	INDEKS	2011.	2012.	INDEKS
traktori	69,57	65,33	94	14,17	18,13	128
ostale mašine	90,96	100,60	111	25,10	24,48	98
UKUPNO:	160,53	165,99	103	39,27	42,61	109

Ako se uporede rezultati robne razmene u periodu januar-decembar 2011. i januar-decembar 2012. godine vidi se da je ostvaren rast izvoza od oko devet odsto i rast uvoza od oko tri odsto.

TABELA 2 Spisak najzastupljenijih proizvoda u izvozu Srbije u 2010 - 2012. god.

R.br.	NAZIV	Izvoz u mil.USD		
		2010.	2011.	2012.
1.	Traktori	11,6	14,2	18,13
2.	Delovi mašina za berbu, žetvu, vršidbu, košenje, kultivisanje zemlje i sl.	3,08	2,33	4,78
3.	Drljače, kultivatori, kopačice, plevilice	2,19	3,55	4,04
4.	Travokosačice	1,30	1,20	1,42
5.	Prskalice i raspršivači praha	1,17	0,94	1,28
6.	Prese za baliranje slame i stočne hrane			1,24
7.	Ostale mašine za seno	0,72	0,94	1,00
8.	Kombajni za ubiranje polj.proizvoda	0,73	1,40	0,97
9.	Ostale mašine za poljoprivredu			0,86
10.	Mašine za pripremanje hrane za životinje	0,61		0,64

ZDRAVSTVENI PROBLEMI U POČETKU TOVA SVINJA

Odabir grla, objekti, ishrana....

Proizvodnja koja je sve unosnija i potrebnija, predstavlja jednu od vodećih uzdanica izvoza, kao i presperiteta poljoprivrede jer je potražnja za svinjskim mesom sve prisutnija i u tom svetlu moramo joj dati zasluženu pažnju i status

Piše:
Dr vet. med. spec Sava Šarac

Pravilna ishrana - preduslov za dobar zdravstveni status

Vrlo je važan pažljiv i kotinuiran nadzor grla

Finalni proizvod svinjogojstva je tovljenik. Proizvodnja koja predhodi tovu svinja je veoma kompleksna i u nekoliko predhodnih radova, delimično smo se i bavili tom problematikom. Tema našeg rada je početak finalne faze svinjogojstva, stavljanje prasadi u tov.

Zatvorene farme kod kojih je zaokružen ovaj proces, daleko je u povoljnijem položaju jer je u mogućnosti da kontroliše i isprati zdravstveni status prasadi, da ga prevenira i blagovremeno interveniše. Predmet našeg današnjeg interesovanja je druga vrsta farmi, odnosno one farme koje zatvaraju prasad iz otkupa. Da bi se proizvodnjom bavili uspešno, moramo da se osvrnemo na nekoliko preduslova pre stavljanja prasadi u objekat:

- Priprema objekta za prihvatanje prasadi
- Odabir zdravih grla
- Ambijentalni uslovi za novoprimljena grla

- Pravilna ishrana
- Praćenje zdravstvenog statusa u prvih 15 dana

Priprema objekta

Veoma je važno ipoštovati veterinarsko-sanitarni aspekt. On podrazumeva mehaničko čišćenje, temeljno pranje hladnom vodom (atomizerom), pranje toplom vodom, dezinfekcija i po mogućnošću odmor objekta. Predhodno nabrojano veoma je važno ispoštovati ukoliko je u predhodnom turnusu bilo obolenja infektivne prirode. I u ovom kao i u drugim slučajevima veoma je važno konsultacije sa ordinirajućim veterinarima.

Odabir zdravih grla

Pre ove teme apostrofirao bih da je od velikog značaja da se kupuju samo obeležena grla, jer tim putem se lako utvrđuje poreklo grla, odnosno problema. Kupuju se samo grla u kondiciji, čistih prirodnih otvora i sluznica, sa normalnim ritmom disanja. Najbolje bi bilo uzimati prasad od poznatih proizvođača. Obavezno od prodavca ili preprodavaca insistirati na zdravstvenom uverenju grla, koje Vama i Vašem veterinaru u mnogome olakšava dalje praćenje proizvodnje.

Ambijentalni uslovi

Pre svega mora se obratiti pažnja na temperaturu koja bi trebala

da bude od 20-24 °C, podovi naročito ležišta treba da su topli. Ventilacija treba da je tako izvedena da grla imaju dovoljno vazduha, a da se pri ventiliranju objekat ne ishladi. Gustina naseljenosti, vrlo važan element, mora biti ispoštovan, u zavisnosti od tipa objekta standard je od 0,60 do 0,85 grla po metru kvadratnom. Što se hranidbenog prostora tiče, u zavisnosti od vrste hranilice mora se ispoštovati standard. Poljice mraju biti ispravne i lako upotrebljive i obično je jedna poljica dovoljna za 10 grla.

Pravilna ishrana

Tema o kojoj agronomi nuticionisti mnogo više vode računa i unapređuju. Naše je samo da naglasimo da je pravilna ishrana preduslov za dobar zdravstveni status svih živih bića, pa i prasadi. Vrlo je važno da kvalitet i kvantitet hrane zadovoljava standarde uzrasta i kategorije.

Praćenje zdravstvenog statusa u prvih 15 dana

Grla koja su pristigla imaju šarenoliko poreklo, navike i uslove gajenja. Prvih nekoliko dana moramo voditi računa u maksimalnom ublažavanju stresa. S obzirom da potiču iz raznih mikro i makro ambijentalnih sredina, tako je i njihova mikroflora šarenolika, odnosno svaki veći stres može dovesti do slabljenja imuniteta i podložnosti organizma za razvoj bolesti. Mora se obratiti pažnja na ponašanje, socijalizaciju, eventualni kašalj i kvalitet balege. Početak tova mora da prati restrikcija hrane prva 3-4 dana. Po prijemu moramo uraditi grupni pregled i napraviti program veterinarskih intervencija (dehelmintizacija, kastracija, kulpiranje repova...). Periodičnost i vrsta angažovanja se dogovara sa ordi-

rajućim veterinarima. Hrana koja se daje prvih 15-30 dana kod startovanja grla nepoznate epizotologije (grla koja su sa drugih terena kojima ne poznajemo dovoljno zdravstvene statuse) i gde su nam bakterije i virusi nepoznanice, preporučuje se davanje medicirane hrane. To je hrana koja u svom sastavu ima antibiotike ili hemotetapeutike, a određuje se i dozira na osnovu mikrobiološkog nalaza i preporučenog antibiograma, ili na osnovu iskusnih aktivnosti. Ko ima mogućnost da antimikrobni tretman obavi preko medikatora u vodi za piće, a koju istini za volju, pisac ovog teksta daje izvesnu prednost. Takođe je vrlo učinkovito dodavanje i kompleksa organskih kiselina (zakiseljivač), koje svojim sastavom vrše selektiranje mikroflora creva, (ubijaju štetne a podstiču rast korisnih bakterija). Vrlo je indikovano i sve više u upotrebi probiotici (posebno kultivisanih bakterija koje pomažu varenje i standardizaciju mikroflora u crevima). Vrlo je važan pažljiv i kotinuiran nadzor grla kao i konsultacije o bilo kakvim uočenim nepravilnostima u ponašanju. U novije vreme tovljači pribegavaju i vakcinaciji prasadi od enzotske pneumonije i cirkoviroze, taj tretman daje zadovoljavajuće rezultate, odnosno olakšava gajenje svinja, smanjuje štete i doprinosi boljem finansijskom efektu.

I na kraju, svi nabrojani aspekti su vrlo važni segmenti koji objedinjeni i ispoštovani čine tov svinja lakšim, isplativijim manje stresnim. Proizvodnja koja je sve unosnija i potrebnija, predstavlja jednu od vodećih uzdanica izvoza, kao i presperiteta poljoprivrede. Naime, potražnja za svinjskim mesom sve je prisutnija zbog narastuće ljudske populacije i u tom svetlu moramo joj dati zasluženu pažnju i status.

Važno je i da grla imaju dovoljno vazduha i prostora

Доо ветеринарска
станица
САВА СРЕМ

Лаћарак

Лаћарак, 022/670-750, ул. 1. Новембар 266

Др. вет. мед. Радован Цикуша и Др. вет. мед. Ненад Раичевић

Сремска Митровица, 022/618-020, ул. Петра Прерадовића 80

Др. вет. мед. спец. Миленко Перић

Мартинци, 022/ 668-387, ул. Војвођанска 9

Др. вет. мед. спец. Сава В. Шарац

Чалма, 022/685-600, ул. Победа 24

Др. вет. мед. Милорад Кевић

Велики Радинци, 022/660-230, ул. Моше Пијаде 7

Др. вет. мед. Наташа Секулић

- Лечење
- Вакцинација
- Вештачко осемењавање
- Превентива
- Трихиноскопија
- Продаја пилића
- Сточна храна
- Премикси
- Лекови

OD POSTANKA SVETA ČOVEK JE UPUĆEN NA HRANU IZ PRIRODE

Sistemi povrtarske proizvodnje

Prinos i kvalitet povrća zavisi od ekoloških uslova, produktivnosti biljne vrste, odnosno njenog genetskog potencijala, morfološkog izgleda, fizioloških osobina gajene biljne vrste, odnosno sorte i primenjene agrotehnike

Piše: **Prof. dr Žarko Ilin**

Preuzeto iz časopisa „Savremeni povrtar“

Povrtarstvo je grana biljne proizvodnje koja proučava gajenje posebne grupe biljaka nazvane povrće. Uža naučna oblast povrtarstva, kod nas, proučava se u okviru naučne oblasti biotehnologija. U Svetu povrtarstvo se proučava u okviru šire naučne discipline i/ili oblasti hortikultura (hortus-bašta i/ili vrt).

Prema Radiću (1878) komad zemlje na kojem se povrće gaji, zove se povrtnjak, vrt ili bašta. Prema istom autoru povrtarstvo se razvilo od obične zemljoradnje. U bašti se gaje jednogodišnje, dvo i višegodišnje zeljaste biljke, koje se ubiraju u fazi optimalne tehnološke zrelosti.

Teško je povući jasnu granicu između povrtarstva, ratarstva i hortikulture. Tako na primer, kukuruz šećerac, lubenica, dinja, mladi grašak, boranija, i mladi krompir pripadaju povrtarstvu. Prema nekim autorima, lubenica i dinja pripadaju hortikulturi (voće), a jagoda povrću, što kod nas nije slučaj. Povrće se ubira u fazi tehnološke zrelosti i gaji se na manjim površinama u odnosu na ratarske useve koji se ubiraju u fazi pune ili fiziološke zrelosti (pasulj, kukuruz, krompir), a hortikulturne biljke (voće i vinova loza) su višegodišnje drvenaste biljke, izuzetak je jagoda.

U Svetom pismu u prvoj knjizi Mojsijevoj koja se zove **Postanje, stvaranje sveta** (Stari zavet, prevod Đura Daničić) kaže se da je čovek opstajao u životu hraneći se povrćem ili kako je to tada zapisano „zeljem poljskim i hranom životinjskog porekla“. **Zelje poljsko** je raslo u „bašti“ ili „vrtu“. Prema ovoj priči o **Postanju sveta** kaže se „I nasadi gospod Bog vrt Edemu na istoku; i ondje namesti čovjeka“.

Kroz istoriju ljudskog roda čovek je živeo hraneći se lišćem, plodovima, semenom, korenjem, dakle hranom biljnog porekla. Značajan pomak, od postanka čoveka preko prvobitne ljudske zakjednice, je hrana koju je primitivni čovek obezbeđivao u lovu i ribolovu.

Od postanka sveta čovek je upućen na hranu iz prirode. Porastom broja stanovnika ovakav način ishrane postaje neodrživ. Obezbeđenje hranom na ovaj način nije bio dovoljan, a ni siguran da zadovolji potrebe čoveka u prošlosti. Stalna potreba za hranom primorala je čoveka da pripitomljava i gaji biljke. Težak i mukotrpan ručni rad, da bi se prehranio, prati čoveka od postojanja, preko starih civilizacija u dolini Nila u starom Egiptu u vreme faraona, starog Grčkoj i Rimu u prvom veku naše ere, pa sve do današnjih dana.

Prof. dr Žarko Ilin

Vrste koje danas pripadaju grupi biljaka poznatoj pod imenom povrće prešle su dug put od slobodnog porasta u prirodi do vremena kada su počele da se gaje kao povrće u različitim sistemima gajenja.

Način proizvodnje povrća

Prinos i kvalitet povrća zavisi od ekoloških uslova (klimatskih i edafskih), produktivnosti biljne vrste, odnosno njenog genetskog potencijala, morfološkog izgleda, fizioloških osobina gajene biljne vrste, odnosno sorte i/ili hibrida i primenjene agrotehnike. Da bi pomenuti uslovi i genetski potencijal gajene biljke došao do izražaja istorijski su se razvijali različiti sistemi (agotehničke mere) u biljnoj proizvodnji, pa i proizvodnji povrća, a radi obezbeđenja dovoljnih količina hrane.

Danas, s agronomskog stanovišta, razlikuju se dva osnovna načina ili sistema proizvodnje hrane i to:

1. konvencionalna i/ili uobičajena proizvodnja hrane (povrća) i
2. alternativni sistemi proizvodnje hrane (povrća)

Konvencionalni sistem proizvodnje hrane, pa i povrća, je dominantan sistem gajenja u svetu. Ima dugu tradiciju, i praktično kao taka se razvijao od „Postanja sveta“ do danas. To je jedan vrlo dinamičan sistem proizvodnje gde se stalno uvode novi savremeniji tehničko-tehnološki procesi u cilju inteziviranja proizvodnje i ostvarenja što većeg profita uvažavajući temeljne principe proizvodnje zdravstveno bezbedne hrane, pa i povrća. Inteziviranje konvencionalne proizvodnje je počelo prvom zelenom revolucijom polovinom XIX veka. Šezdesetih go-

dina prošlog veka, sa drugom zelenom revolucijom, ovaj sistem dobija na zamahu. U novije vreme za ovaj sistem je karakteristična stalna kontrola tehnološkog procesa proizvodnje, pa se ovaj sistem često naziva „kontrolisana konvencionalna“ proizvodnja hrane (povrća).

Brojni su razlozi da se u svetu početkom prošlog veka počinju razvijati alternativni sistemi proizvodnje hrane, pa i povrća. Smatra se da je biodinamička proizvodnja kao alternativni sistem konvencionalnoj proizvodnji počela dvedesetih godina prošlog veka.

Brži razvoj alternativnih sistema proizvodnje počinje sedamdesetih godina prošlog veka kao odgovor na masovnu i nekontrolisanu upotrebu mineralnih đubriva, teške mehanizacije i posebno pesticida kao potencijalnih zagađivača životne sredine. Dvedesetih godina prošlog veka ovi alternativni sistemi proizvodnje hrane, pa i povrća, definišu se kao „održivi sistemi proizvodnje“ i u različitim državama dobijaju razne nazive, i to:

1. biodinamička proizvodnja, kao najstariji alternativni sistem proizvodnje;
2. integralna;
3. organska;
4. biološka;
5. ekološka;
6. poljoprivreda niskih ulaganja;
7. regenerativna;
8. holistička;
9. biointezivna;
10. alternativna.

Od pomenutih alternativnih sistema proizvodnje najjasnija razlika je između integralne i preostalih devet sistema proizvodnje hrane, pa i povrća. Dok između pomenutih devet sistema proizvodnje hrane, pa i povrća, nema praktično razlike ili bolje rečeno u pitanju su nijanse u tehnološkom procesu proizvodnje, kontrole i/ili sertifikacije. Zbog toga je moguće proizvodnju hrane, pa i povrća, u svetu uslovno podeliti na tri osnovna sistema i to:

1. kontrolisanu konvencionalnu;
2. integralnu i
3. održivu proizvodnju hrane, pa i povrća.

Političke elite u Srbiji tokom prve decenije XXI veka pored kontrolisane i konvencionalne proizvodnje prepoznaju, podstiču i subvencionišu organsku proizvodnju hrane, pa i povrća (Zakon o organskoj proizvodnji „Službeni glasnik“ br. 30/10 od 7.5.2010), dok integralni sistem proizvodnje, kao vema razvijen sistem proizvodnje (gotovo na nivou kontrolisane konvencionalne proizvodnje) u razvijenom svetu, kod nas još uvek nije dobio svoje mesto. Sistem integralne proizvodnje hrane je vrlo sličan kontrolisanom konvencionalnom sistemu, uz integraciju nekih od mera koje su razvijene ili se razvijaju u alternativnim sistemima proizvodnje.

Konvencionalna proizvodnja povrća

Konvencionalna (uobičajena) proizvodnja jeste opšteprihvaćen sistem proizvodnje povrća u svetu, pa i kod nas. Dugo vremena će još biti dominantan način i/ili sistem proizvodnje. Reč je o intezivnoj proizvodnji na otvorenom polju (bašti i na njivi) i u najrazličitijim oblicima i tipovima zaštićenog prostora. Intezitet konvencionalne proizvodnje ogleda se u primeni i u ulaganju sredstava u repromaterijal, kao što je mineralno đubrivo, zaštitna sredstva najnovije generacije, seme i sadni materijal, agrotekstil, protivgradne mreže i mreže za senčenje,

Gaženje i sabijanje zemljišta upotrebom teške mehanizacije u komercijalnoj proizvodnji krompira

malč folije i veoma skupe energente (dizel, benzin, gas, električnu energiju). Zatim, primena i ulaganje u sisteme obrade zemljišta, setvu i/ili sadnju u sistemu na zemlji ili u sistemu „bez zemlje“ (hidroponi), tešku mehanizaciju i sisteme za navodnjavanje, ali i fertigaciju (navodnjavanje i hranjenje biljaka vodotopivim đubrivima najnovije generacije).

Veliki profesionalni proizvođači na komercijalnim gazdinstvima su proizvodnju povrća na otvorenom polju u celosti restruktuirali i maksimalno intezivirali, uvažavajući biološke zahteve gajenih biljaka. Organizovali su i celogodišnju proizvodnju kvalitetnog svežeg povrća (Ilin i sar., 1999) po količini i asortimanu poštujući principe smene useva u vremenu i prostoru, uz održavanje plodnosti zemljišta i uvođenje novih tehnologija gajenja.

Intezivna proizvodnja povrća u specijalizovanim porodičnim komercijalnim gazdinstvima podrazumeva proizvodnju povrća (Ilin, 2010) kao:

1. glavnog useva i to paprike babure, turšijare ili roge, paradajz paprike, začinske paprike, crnog i belog luka, praziluka, paradajza za svežu potrošnju i preradu i sok, plavog patlidžana, krompira, mrkve, peršuna, pastrnaka i celera, krastavca kornišona za preradu, graška, boranije, kukuruza šećerca;
2. naknadnog useva, kelj pupčar, kupus, krastavac kornišon, praziluk;
3. u postrnoj setvi, odnosno sadnji, krastavac kornišon za tržište, karfiol, brokola, kelj, keleraba, kineski i pekinški kupus, cvekla za preradu, kupus za preradu i svežu potrošnju tokom zime i ranog proleća, boranije, kukuruza šećerca, mrkve, itd.
3. u predzimskoj setvi, zimski luk, spanać, uz uvođenje mehanizacije i navodnjavanja, kao obavezne agrotehničke mere.

Intezivna proizvodnja povrća na otvorenom polju zahteva dobru organizaciju, koncentraciju i specijalizaciju proizvodnje. Koncentracijom proizvodnje osigurava se ekonomičnost korišćenja mehanizacije, sistema za navodnjavanje i radne snage. Specijalizacijom proizvodnje povrća podiže se nivo proizvodnje pojedinih vrsta povrća, kvalitet i ekonomičnost proizvodnje (Novković i sar. 2011).

U intenzivnoj proizvodnji značajno mesto imaju mere za održavanje i povećanje plodnosti zemljišta. U tom smislu pažnja je usmerena na kvalitetnu i pravovremenu obradu zemljišta. Obavezno uvođenje povrtarskog plodoreda, a đubrenju se pristupa isključiv na bazi kontrole plodnosti, planirang prinosa i iznošenja hranova jedinicom prinosa. Đubri se organskim (stajnjakom) i mineralnim đubrivima

(Ilin, sar., 2000). Zato postoji neraskidiva veza između stočarstva i povrtarstva.

Navodnjavanje je agrotehnička mera bez koje ne može da se zamisli navodnjavanje povrća. Navodnjavanje se oko 150-160 hiljada hektara pod povrćem i krompirom iz bunara, sekundarne kanalske mreže, vodotokova i uređenih sistema. Istovremeno, važno je ovom poslu pristupiti stručno, sa znanjem, u protivnom efekti navodnjavanja mogu biti veoma mali (ili čak mogu da izostanu), uz vrlo visoke troškove, i što je najgore ova mera može u vrlo kratkom vremenu da dovede do narušavanja strukture i plodnosti zemljišta (Ilin i sar. 2000).

U intenzivnoj, kontrolisanoj konvencionalnoj i integralnoj, proizvodnji povrća važno je strogo poštovanje rokova setve, odnosno sadnje i pravovremeno sprovođenje redovnih mera nege, zaštite od korova, bolesti i štetočina.

S agronomskog stanovišta reč je o vrlo intenzivnoj proizvodnji povrća. Primenjuju se opšte agrotehničke mere zajedničke za celu biljbu proizvodnju sa nekim specifičnostima u odnosu na sadnju rasada (kod 50%-70% od ukupnog broja gajenih povrtarskih vrsta), reznica (kod rena i špargle), podzemnih rizoma (kod špargle i rabarbare), krtola (kod krompira, slatkog krompira, čičoke), čenova ili češnjeva (kod belog luka) i arpadžika (kod crnog luka i luka srebrnjaka). Specijalne agrotehničke mere karakteristične za proizvodnju povrća (i samo nekih hortikulturnih biljaka) i specifične agrotehničke mere koje su karakteristične za pojedine povrtarske vrste (celer, špargla, radič, karfiol, kelj pupčar) i/ili za pojedine sorte, odnosno hibride i tehnologije proizvodnje kod poludeterminantnih i indeterminantnih hibrida paradajza (zakidanje zaperaka, vođenje biljaka u „V“ uzgoju, skidanje listova, orezivanje cvasti, vršikanje, kolčenje i gajenje u špaliru), paprike (rezidba, vođenje biljaka na 1 ili 2 stabla u „V“ uzgoju) i krastavca salatara i kornišona (pinciranje, vođenje biljaka na 1 stablo, 2 stabla, u „V“ ili u kišobran sistemu gajenja i gajenje u špaliru).

U kontrolisanoj konvencionalnoj proizvodnji povrća vodi se precizna i detaljna evidencija o svim primenjenim agrotehničkim merama u knjizi istorije polja ili u novije vreme elektronski. Temelj ovog kao i uostalom svih do sada poznatih sistema proizvodnje je plodored, poljo i plodosmena. Plodored po definiciji predstavlja smenu useva u vremenu i prostoru, te kao specifičan, stari dobro poznat sistem proizvodnje održava i popravlja plodnost zemljišta.

(Nastaviće se)

Primena teške mehanizacije u povrtarskoj proizvodnji

NOVI SAD • MEĐUNARODNA EKO-KONFERENCIJA

Kako do zdravstveno bezbedne hrane

Eko-konferencija je naučni skup koji se, u organizaciji Ekološkog pokreta u Novom Sadu, održava od 1995. godine i koji je od 2003. godine dobio međunarodni status, a od 2007. godine isključivo naučni karakter i pet puta zaredom pokroviteljstvo Ujedinjenih nacija

U Novom Sadu je u sredi započela Međunarodna eko-konferencija, tematski posvećena zdravstvenoj bezbednosti hrane, na kojoj će svoje naučne radove izložiti domaći i više od 30 inostranih autora iz 11 zemalja. Pokrajinski sekretarijat za nauku i tehnološki razvoj i ove godine je njen finansijski pokrovitelj.

Potpredsednik Pokrajinske vlade i pokrajinski sekretar za nauku i tehnološki razvoj prof. dr Dragoslav Petrović, otvorivši Eko-konferenciju, rekao je da je ova manifestacija, koju Ekološki pokret Novog Sada uspešno organizuje već 18 godina, izrasla u značajan stručni i naučni skup. Poslednjih godina se održava pod pokroviteljstvom Uneska, a ove godine, kako je naglasio prof. dr Petrović, ima čak sedam pokrovitelja, među kojima su izuzetno značajne institucije iz zemlje i inostranstva.

- Na kraju konferencije, očekuje se pedesetak naučnih radova i saopštenja na temu zdravstveno bezbedne hrane, u oblasti koja je posebno značajna za AP Vojvodinu, s obzirom na to da smo orijentisani i prepoznatljiviji po proizvodnji hrane

i prerađivačkoj industriji koja se na nju naslanja," rekao je prof. dr Dragoslav Petrović i dodao da je održivi razvoj u ovoj oblasti u fokusu aktivnosti Pokrajinske vlade.

- Orijentacija Pokrajinske vlade da u našem uključivanju u EU moramo zadržati našu pokrajinu kao područje koje je lišeno proizvodnje genetski modifikovanih proizvoda. Kad se tome doda i naše nastojanje da kroz odgovarajuću standardizaciju obezbedimo i kontrolu proizvoda namenjenih izvozu, onda se vidi da je godišnja globalna tema koja se odnosi na zdravstvenu bezbednost hrane od centralnog interesa za Pokrajinsku vladu", rekao je prof. Petrović.

- Pokrajinska vlada će i dalje snažno podržavati ovakve manifestacije", izjavio je prof. dr Dragoslav Petrović i naveo savremene izazove sa kojima naša i buduće generacije imaju obavezu da se suoče. Razvitak civilizacije direktno je povezan sa razvojem nauke i tehnologije. Ali, razvitak nauke i tehnologije ima i drugu komponentu, pa danas imamo zagađenje životne sredine i klimatske promene, o čemu govo-

Sa svečanog otvaranja konferencije

ri i jučerašnja konferencija u okviru UN, na kojoj su se predstavnici čak 125 zemalja bavili ovom ozbiljnom temom. Potpredsednik Pokrajinske vlada poručio je da je zato ovaj naučni skup važan jer će o zdravstveno bezbednoj hrani - temi koja je posebno aktuelna i za buduće naraštaje - biti izloženi radovi iz svih aspekata.

Akademik Rudolf Kastori, kao

predsednik Skupštine Ekološkog pokreta uručio je priznanje prof. dr Dragoslav Petroviću i Pokrajinskom sekretarijatu za nauku i tehnološki razvoj što su prepoznali značaj konferencije, jer se bez finansijske pomoći ne bi mogla održati.

Kocept programa je i ove godine tako sastavljen da obuhvata sve ekološke činioce, koji utiču na zdravstvenu bezbednost hrane, kao

što su voda, vazduh, zemljište, napredne tehnologije u proizvodnji hrane, tehnologije prerade hrane, ekonomski momenti, pravna regulativa, obrazovni aspekt.

Eko-konferencija je naučni skup koji se, u organizaciji Ekološkog pokreta u Novom Sadu, održava od 1995. godine i koji je od 2003. godine dobio međunarodni status, a od 2007. godine isključivo naučni karakter i pet puta zaredom pokroviteljstvo Ujedinjenih nacija.

Pokrovitelj ovogodišnje manifestacije je Matica srpska, a organizatori su Ekološki pokret Novog Sada, Akademija za nauku i umetnost Vojvodine, Institut za prehrambene tehnologije u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu, Ruski državni poljoprivredni univerzitet - MTAA iz Moskve, Institut za ratarstvo i povrtarstvo u Novom Sadu i Nacionalna organizacija za zaštitu životne sredine Italije iz Rima.

Osamnaesta međunarodna eko-konferencija i osma konferencija o zdravstveno bezbednoj hrani održava se u Novom Sadu od 24. do 27. septembra.

S. P.

NOVI SAD • JOŠ 105 UGOVORA ZA NAVODNJAVANJE I PLASTENIKE

Ulaganje od 50 miliona dinara

Potpisnici ugovora

Vršilac funkcije pokrajinskog sekretara za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Branislav Bugarski uručio je sredinom meseca novih 105 ugovora, na osnovu konkursa o dodeli bespovratnih sredstava za sufinansiranje opreme za navodnjavanje i za plastenike, odnosno poljoprivrednu proizvodnju u zaštićenom prostoru.

- Samo na osnovu ovih 105 ugovora, novih 500 hektara u Vojvodini ide pod sistem za navodnjavanje i 110.000 kvadratnih metara ćemo staviti u plastenike za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju, rekao je Bugarski prilikom uručivanja ugovora poljoprivrednicima, čija vrednost iznosi 50 miliona dinara.

- To je politika koju vode Pokrajinska vlada i Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, naglasio je Bugarski, "da udružujemo sredstva sa poljoprivrednicima onako kako se to radi u Evropskoj uniji." Na taj način, praktično, za dve godine: u 2013. i 2014. godini, obezbeđeno je navodnjavanje na 15.000 hektara i oko 50 hektara pod plastenicima.

- Pokrajinska vlada i Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu želi da zajedno sa poljoprivrednicima izgradi sistem koji će omogućiti da

budemo konkurentniji, ne samo na evropskom, već i na svetskom tržištu. Želimo da stvorimo sistem poljoprivrede u Vojvodini, koji će, na prvom mestu, da očuva selo i omogućiti mladima da ostanu na selu. To je razlog što smatramo da pojedini ugovori koji se potpisuju sa investitorima - nisu dobri. A nisu dobri samo zato što to državno zemljište koje se daje, treba da bude iskorisćeno kao instrument razvoja za mlade, pre svega da se bave poljoprivredom i da ostanu da žive u svojim sredinama. A mi ćemo, pored toga, da, na primer, renoviramo školu, sagradimo dom zdravlja i da kvalitet života na selu ne bude lošiji nego što je u gradu - izjavio je Branislav Bugarski.

Ovo je deseti put da se potpisuju ugovori za navodnjavanje i treći put za plastenike, pa je 15. septembra uručen 41 ugovor za plasteničku proizvodnju i 64 ugovora za opremu za navodnjavanje: izgradnju eksploatacionih bunara, nabavku opreme za bunare, opreme za navodnjavanje, sistema „kap po kap“, linija za navodnjavanje, izgradnju cevovoda i troškovi izrade projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju eksploatacionih bunara.

S. P.

NOVI SAD • INOVACIJE U POLJOPRIVREDI ZA POVEĆANJE KONKURENTNOSTI MALIH PROIZVOĐAČA NA TRŽIŠTU

Sistem podrške potencijalima

Reč je o projektu finansiranom u okviru Programa transnacionalne saradnje jugoistočne Evrope, koji realizuje 15 partnera iz Italije, Mađarske, Bugarske, Grčke, Rumunije, Srbije, Albanije, Hrvatske i Ukrajine

Vojvodina ima veliki potencijal u agrobiznisu i zbog toga koristimo sve instrumente koju su nam na raspolaganju da bude mo lideri u ovome delu Evrope u oblasti poljoprivrede i prerađivačke proizvodnje. Za ostvarenje tog cilja, veoma je važna izgradnja kapaciteta, ljudskih i institucionalnih, kao i podrška inovacijama u poljoprivredi, kazao je vršilac funkcije pokrajinskog sekretara za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Branislav Bugarski na konferenciji organizovanoj u okviru međuregionalnog projekta „Uspostavljanje i promovisanje novih pristupa i alata za jačanje konkurentnosti i inovacija primarnog sektora jugoistočne Evrope“ (APP4INNO).

Reč je o projektu finansiranom u okviru Programa transnacionalne saradnje jugoistočne Evrope, koji realizuje 15 partnera iz Italije, Mađarske, Bugarske, Grčke, Rumunije, Srbije, Albanije, Hrvatske i Ukrajine. Nosilac projekta je Regionalna agencija za poljoprivredu, šumarstvo i poljoprivredno-prehrambeni sektor (Veneto Agricoltutra) iz Italije, a partneri iz Srbije su Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, Alma Mons i Institut za prehrambene tehnologije FINS.

Kako je istaknuto, cilj projekta je da se stvori transnacionalna mreža između malih i srednjih preduzeća koja imaju sposobnost za inovacije. U okviru projekta uspostavljen je sistem podrške za iskorišćavanje inovativnih potencijala malih i srednjih poljoprivrednih preduzeća u regijama jugoistočne Evrope, stvarajući okvir za mala i srednja preduzeća da pristupe inovacijama, transferu

Kreirana platforma koja će služiti kao model za prenos znanja malim proizvođačima

tehnologija i saradnji, radi povećanja konkurentnosti na međunarodnom tržištu.

Prema rečima Milice Vračarić, direktorke Regionalne agencije za razvoj malih i srednjih preduzeća Alma Mons, partneri na projektu kreirali su platformu koja će služiti kao model za prenos znanja malim proizvođačima, koji zbog male poslovne strukture ne mogu da uđu u utakmicu sa velikim poljoprivrednim dobrima.

„Za njih je rešenje da sarađuju sa drugim proizvođačima, da prave kooperative ili klastere, da budu veoma inovativni i da time dodaju vrednost svojim proizvodima“, kazala je Milica Vračarić istakavši da su inovacije u poljoprivredi siguran put ka povećanju konkurentnosti malih proizvođača na tržištu.

Vršilac funkcije pokrajinskog sekretara za poljoprivredu, vodopri-

vredu i šumarstvo Branislav Bugarski dodao je da se na ovom projektu vide i dve važne komponente u radu Pokrajinske vlade, a to su razvoj poljoprivrede i inovacija u poljoprivredi, kao i međuregionalna saradnja.

- Pokrajinska administracija podržava programe koji malim gazdinstvima omogućavaju da postanu konkurentni u teškoj tržišnoj utakmici, a uvođenje inovacija u proizvodnju i preradu proizvoda jeste jedan od načina da se to postigne - kazao je Branislav Bugarski.

Korisnici projekta „Uspostavljanje i promovisanje novih pristupa i alata za jačanje konkurentnosti i inovacija primarnog sektora jugoistočne Evrope“ (APP4INNO) su mala i srednja preduzeća iz poljoprivrednog i prehrambenog sektora, istraživačka tela u poljoprivrednom sektoru, poljoprivredne zadruge i krajnji potrošači.

S. P.

SALAŠ NOĆAJSKI • DRAGICA DOSTANIĆ, PROIZVOĐAČ CVEĆA

Posao koji miriše i donosi zaradu

Pod plastenicima, na ukupno 20 ari zemlje, Dragica i njen suprug Bora Dostanić gaje razno cveće koje prodaju na pijacama. Ovaj posao zahteva mnogo rada i ulaganja, ali se trud isplati

Iako je penzionerka, **Dragica Dostanić** iz Salaša Noćajskog ne živi klasične penzionerske dane u miru, bezbrižnosti, razonodi sa potomcima. Ima i toga, ali su njeni dani uglavnom popunjeni aktivnostima oko kuće, oko imanja, a posebno oko cveća. Porodica Dostanić godinama se godinama bavi cvečarstvom, a vredna domaćica voli da kaže da je cvečarstvo jedini posao u poljoprivredi koji miriše i koji, naravno, donosi zaradu.

Na svojim njivama u blizini sela, Dragica i njen suprug **Bora Dostanić** imaju četiri - pet plastenika u kojima gaje razno sezonsko cveće. Tokom jeseni pripremaju i proizvode prolećno, a tokom leta jesenje cveće. Na cvečarstvo su se odlučili nakon bavljenja raznim drugim poljoprivrednim aktivnostima - povrtarstvom, stočarstvom živinarstvom, kojim su se, kao dodatnim poslovima Dostanići bavili i dok su bili u radnom odnosu. Ona je radila u "Energani", on u mitrovačkoj "Šećerani".

Pitamo Dragicu Dostanić kako su odlučili da budu proizvođači cveća. To je, odgovara naša sagovornica, bilo onda kada su se uverili koliko je to lep i isplativ posao u odnosu na druge koje su radili.

- Ne znam šta sve nisam radila, koje vrste cveća nisam sadila. Bilo je tu alisija, vrbena, salvija, sulfunije, sve vrste muškati i mnogo čega drugog. Mislim da sam bila medju onima koji su imali najkvalitetnije cveće u Srbiji. Na primer,

Sajmovi cveća

Sa drugim proizvođačima Dragica Dostanić je putovala na sajmove i promocije cveća u inostranstvo. U Holandiji nije bila, ali je bila je u Beču, Budimpešti, Salcburgu...

- Bilo je to fantastično iskustvo i prilika da vidimo šta ko može i šta se tamo radi, kaže Dragica koja kad god može nabavi nešto novo od cvetnih vrsta i to proba da to proizvede. I najskuplja reznica ne mora da bude garancija uspešnosti već se sve najbolje vidi u proizvodnji, tvrdi Dragica Dostanić.

Dragica i Bora Dostanić dele poslove

sulfunije što se više šišaju više se bokore i budu ogromne ko pola stola. Cvečarstvo, inače, traži mnogo ljudskog rada, ali se isplati, govori Dragica Dostanić.

Znala je Dragica, kao i drugi članovi njene porodice, ako zatreba da celu noć "šiša cveće", pa reznice sadi, uradi po nekoliko stotina i hiljadu saksija, jer deo reznica sama

proizvede, a deo kupi. Tako se više isplati, jer u protivnom reznica se plaća što nije jeftino, a kada se tome doda cena saksije i supstrata, ljudski rad se i ne računa, zarada ne bude dobra.

Za sve se specijalizovala, ova proizvođačica cveća. Posebno od kada je u penziji, ali je pre 10 godina, seća se, cena cveća bila je ista

Plastenik zagrevaju piljevarama

Proizvodnja cveća na otvorenom

Bordo hrizanteme

kao sada, a sve ostalo je u međuvremenu znatno poskupelo.

- Radim lep posao, obožavam cveće. Gajili smo svinje, isporučivali 500 komada pilića nedeljno, bavili se povrtarstvom, ali ovo što sada radimo i miriše i isplativije je od svega, ponavlja Dragica.

Dostanići obraduju pet hektara zemlje, cveće gaje na oko 20 ari i angažovani su na toj proizvodnji cele godine. Zadovoljni su sa prodajom cveća, jer im dolaze kupci da kupe na veliko, a prodaju svoj proizvod cvećarama i na pijacama.

- Kvalitet prodaje sve pa i cveće. Ovo moje sveće je bilo možda medju najkvalitetnijim na širokom području. Zahteva dosta rada i ulaganja, dan je kratak da postignem sve što treba i što hoću. Zato uveče donesemo 1.000 saksijica i celu noć seckam reznice, sadim ih i one uspevaju. Na pijacu idemo svi, kad zatreba. Sa hrizantemama smo išli i u druge gradove na pijacu, ali smo proizvodnju tog cveća smanjili pa

Žute hrizanteme

ga prodajemo samo na mitrovačkoj pijaci, rekla je Dragica Dostanić.

Od proizvodnje cveća ima zarade, ali su posao i ulaganja ogromni. Ova porodica za svoj posao nije koristila pomoć države, niti subvencije, jer kada su počinjali sa cvećem subvencija nije ni bilo. Da je bilo suprotno, imali bi savremenije plastenike a ne ove koje zagrevaju na peći piljevare.

- Sve mi uspeva, jer cveće treba voleti. Onaj ko cveće ne voli, ne treba da tim poslom bavi, poručila je Dragica Dostanić iz Salaša Noćajskog.

S. Đaković

Porodina kuća u cveću

20 godina sa Vama!

Boje sa stilom

BOJE, FASADE I LEPILA

www.evrojug.co.rs
e-mail: evrojug@open.telekom.rs
Infotel: +381 22 2715-500

DISKONT 2

Sremska Mitrovica
Stari Šor br.33
mob.: 069-771-103

-NAJPOVOLJNIJE CENE U GRADU!
-EKSTRA KVALITET

EXTRA CENA! 900,00 din.

EXTRA CENA! 287,00 din.

Ljudi su ovde samo da bi služili

Iriško selo Šatrinči, poslednje je stanište sremačkih gusaka, ili barem onih koje su imale tu sreću da se nastane na blagorodne padine iriške ravnice.

U ovom selu koje u čast svojih gusaka svakog prvog vikenda u oktobru redovno održava i znamenitu „Gušči-jadu“, ljudi su, kažu oni bolje upućeni u problematiku, odavno prestali da vode glavnu reč. Oni su tu samo otuda što su davno pre gusaka setili da svet ustroje po svojim adetima... a kada već, jelte, moraju biti tu gde jesu, onda im je život kao glavni zadatak dodelio ni manje ni više nego upravo „dvorenje“ onih na kojima selo i počiva – gusaka.

Čine to Šatrinčani dobro – stiže se barem takav utisak kada se kroz ovo selo i po njegovim valovitim šorovima ugledaju velike bele, sive i šarene guske. Ako tim dugovratim leptoticama i lepotanima, da se ne naljute pripadnici jačeg guščijeg pola, pridodamo i po kojeg konja i ždrebe u slobodnom nevezanom i neupregnutom trku, veselu koku ili kravu ostavljenu kraj starog đerma da mirno pase, onda nema sumnje da se glas o Šatrinčanima kao dobrim slugama i domaćinima proneo na daleko i da dobra narav ovih veselih ljudi nije ostala neuzvraćena.

U komuni sa guskama

- Nije istina da smo mi ti koji služimo guske. Mislim, istina je to, ali je istina i da guske služe nama, tako da je to pre svega uzajamno sasluženje, kao život u komuni. Kroz istoriju guske su sačuvali selo, a to i danas čine. Znao kako, sa guskama je uvek bilo lako. Pustite ih na šor, one obave šta imaju, vrate se i mirni ste. Nemate oko njih mnogo briga kao oko ostalih životinja, objašnjava predsednik Mesne zajednice **Pera Greč** koji sa sinom **Tomislavom** trenutno ima matično jato od trideset komada među kojima prednjače crne labudaste. – Za razliku od naših domaćih belih koje prednjače, ove labudaste crne nose jaja cele godine, ali

ne ležu, tako da smo često i u ulozi babice, pa jaja nosimo pod domaće da dovrše ono što ove gospođe ne žele da rade. Sve u svemu ispomažemo se. Mi ljudi i guske.

Ponosni na svoje guske, kazaće vam Šatrinčani i to da su one sve, samo ne „glupe“ kako ih ljudi olako etiketiraju. Štaviše, spadaju u grupu pametnijih životinja koje su „glupe“ samo toliko koliko je čovek „pametna“ pa ne može da ih shvati.

- Slobodno ih pustite na sokak pa ćete videti. Vratite se na vreme, u koloni i urednije nego vaša deca koju morate da dozivate po sto puta, pa čak i da im zapretite batinama ako se zaigraju. Ovde toga nema. One lepo prošetaju, jedu, obidu avlije komšijskih gusaka i kada im je vreme, same se okreću svojim dvorištima. Ima li još koje životinje tako dobre? Ja mislim da nema, jasan je Greč.

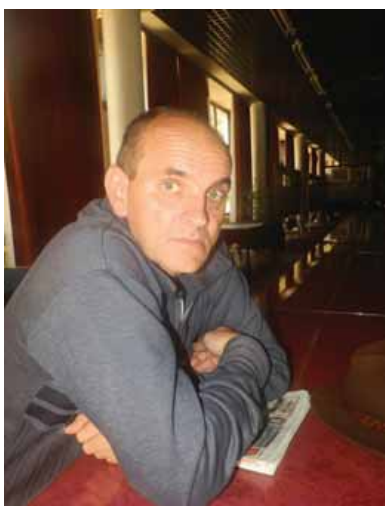
Da su birali, ne bi izabrali bolje

Šatrinči prema poslednjem popisu imaju oko 500 stanovnika. Oko pedesetak domaćinstava trenutno drži guske i mada se broj grla u jatima smanjuje, ove prelepe životinje su još uvek u blagoprednosti u odnosu na broj najmlađih Šatrinčana. **Josip Juhas „Drusa“** ističe da su birali, Šatrinčani ne bi pronašli sebi bolje društvo.

- Kada radite od jutra do mraka, kao što je slučaj sa paorima u našem selu, onda vama i treba takva životinja kao što je guska koja ume sama o sebi da se stara. Zato ih je nekada bilo mnogo više, a danas, kada imamo savremeniju tehnologiju za rad i kada se okrećemo drugim poslovima, taj broj se smanjuje. Ja sam ranije imao više gusaka, a sada samo dve. Kada sam ih držao, to sam činio više zbog sopstvene ishrane i tradicije. Mi smo vezani za guske i eto sada kada se bavim plastenicima imam te dve da održim tradiciju, objašnjava Šatrinčanin **Josip Juhas** poznat i kao „Drusa“ i

Šatrinački pejzaž

Josip Juhas

dobdaje: - Razlog zašto sam prestao da ih držim u većem broju nije materijalne prirode. Nisu one komplikovane za održavanje, nego činjenica da je guska životinja koja bi mogla sve da pojede, čak i veš sa štrika, samo ako može dovoljno da se izvije i da ga dohvati. Ako vam treba kosilica, priča Juhas kroz smešak, najbolje vam je da kupite jato gusaka. Nećete se pokajati nikada.

Mladi odaze, guske ostaju

Ova godina, kažu Šatrinčani, bila je loša ne samo za oranice i kulture na njima, nego i za guske. Mnogo je bilo „udavljenih“ guščića koji nisu mogli da probiju tvrdu koru jajeta. Guska se, objašnjavaju oni upućeniji u ove teme, kvasi u bazenu, pa tako i kvasi jaje. Ove godine toga, usled vremenskih uslova, nije bilo u dovoljnoj meri tako da je i broj mladih guščića u Šatrinčima znatno smanjen.

- Ne brinite vi ništa za guske, ne fali njima ništa, imaju one bolji društveni život od nas. Samo da ih vidite kako se ponašaju i šepure po sokacima, pa zastani ovde, zastani tamo, pa se „naklate“ na klupe pred kućama pa gaču kao prave. Njima je lako organizovati društveni život. To je teže sa ljudima. Selo iz godine u godinu ostaje bez sve većeg broja dece. Odnosno, rađaju se deca, ali gledaju da čim pre dospeju pobegnju negde na stranu, gde mogu da rade i da zarade -, priča

Varge, najbolji guščari

- Ima neko ko guske drži iz navike, ima onih koji drže da bi očuvali tradiciju, a ima i onih koji su uspeali od toga da stvore i biznis što je dobro jer tako otvaraju vrata i za one koji bi se iz ovog posla možda i povukli. Među takvima su **Janika i Robika Varga**, zatim tu su i **Eržabet Birinji, Dušan Trivunović** koji na svom salašu ima pedesetak, a sin mu ima i u Dobrodolu, objašnjava **Pera Greč** i dodaje: - Varga ima uvek stotinak, nešto je iz sopstvenog jata, a nešto kupuje. On je uspeo da se izbori i na tržištu i daje tako dobar primer mladima.

Juhas.- Sad, možda bi i guske otišle, ali verovatno im je dobro čim još uvek ne beže od nas.

Pored uzgajanja gusaka, po čemu su poznati toliko koliko su i Irižani po vinu, Šatrinčani drže i konje, krave, svinje, a od poljoprivrednih kultura najčešće seju paradajz, bostan i ratarske kulture, kukuruz i žito.

Pera Greč

- Mi smo jedina iriška mesna zajednica koja se ne naslanja na Frušku goru i na nižem smo terenu, tako da kod nas nije preporučljivo saditi vinograde i prevelike voćnjake – objasnio nam je Pera Greč.- Istini na volju, imali smo mi veliki seoksi voćnjak od čak 400 hektara koji je počupan i nije obnovljen, nego je pod navodnjavanjem sada. Bio je star, prošle godine je počupana kruška, tako da smo ostali bez voćnjaka.

S. Lapčević

Guščiji divani

Kad se pusti vest da ste dobre sluge...

Ovim šorom gospodare guske

STANJE POVRTARSKIH, RATARSKIH I VOĆARSKIH KULTURA

Štetočine kupusa

Vizuelnim pregledom useva kupusa na lokalitetu Ruma (feno-faza 43-47 BBCH: formiranje glavice, 30 do 70% očekivane veličine) uočeno je prisustvo štetočina:

1. Kupusni moljac (*Plutella maculipennis*)

Larve ove štetočine najveće probleme prave na kupusu i karfiolu. Vizuelnim pregledom se registruje sporadično prisustvo imaga i luta-

ka kupusnog moljca, dok se prisustvo larvi uočava na 20% pregledanih biljaka. Ovim je dostignut prag štetnosti u odnosu na trenutnu fenofazu razvoja kupusa.

Pragovi štetnosti za kupusnog moljca su:

- 30% napadnutih biljaka – pre formiranja glavice
- 15% napadnutih biljaka - formiranje glavice

- 5% napadnutih biljaka – popunjavanje glavice

Proizvođačima savetujemo da obiđu svoje parcele i po potrebi primene neki od sledećih insekticida :

- Mavrik EW (tau-fluvalinat) 0,3 l/ha , karenca 7 dana
- Lamdex 5 CS (lambda-cihalotrin) 0,2-0,3 l/ha, karenca 21 dan
- Sumi-Alfa 5 EW (esfenvalerat) 0,15-0,20 l/ha, karenca 28 dana

2. Kupusna bela mušica (*Aleurodes proletella*)

Uočava se i značajna brojnost kupusne bele mušice. Tretman sprovedi u momentu njihove pojave, pri čemu treba voditi računa o što boljem načinu aplikacije i karenca. Preporučuje se primena preparata Chees 50 WG (pimetrozin) 0,4 kg/ha, karenca 14 dana.

3. Buvači (*Phyllotreta* spp.)

Nivo prisustva ove štetočine na usevima kupusa je različit, a ukoliko se ne suzbija na vreme može načiniti velike štete. Ukoliko se registruje prisustvo imaga, preporučuje se primena insekticida Etiol tečni (a.m.malation) 1,5-2,5 l/ha, karenca 14 dana.

Vizuelni pregled postrnog kukuruza

Vizuelnim pregledom useva postrnog, merkantilnog kukuruza, hibrid ZP 360, lokalitet Kula, 61-63 BBCH skale, registrovali smo sveže položena jajna legla kukuruznog plamenca, *Ostrinia nubilalis* (3%), larve pamukove sovice, *Helicoverpa armigera* (2%), cikade, kao i imaga *Elophila nymphaeata* (zbog visokog nivoa podzemnih voda na ovoj parceli i učestalih i obilnih padavina, usev kukuruza je u vodi. Ovom leptiru su domaćini vodene biljke, ima jednu generaciju godišnje, prezimi kao larva u vodi, imago se pojavljuje od maja do septembra. Obično je imago "zakačen" na donjim listovima vodenih biljaka i teško se uočava.)

Larva kupusnog moljca

Lutka kupusnog moljca

Imago *Elophila nymphaeata* na kukuruza

Retrovegetacija i defolijacija voćnjaka lok.Lukićevo

Pojava retrovegetacije koštičavog voća

Vizuelnim pregledom zasada šljive na lokaciji Lukićevo, zapažena je retrovegetacija voća. Ovakva stabla koštičavog voća (šljive, višnje, kaj-sije) registrujemo i na drugim lokalitetima (Torak, Žitište, Sutjeska) u zasadima gde nisu sprovedene adekvatne mere zaštite voća tokom vegetacije.

Zabeleženo je odsustvo lisne mase koja je u periodu nakon berbe plodova počela da opada kao posledica visoke infekcije bolestima šupljikavosti lista koštičavog voća (*Stigmina carpofila*) i (*Blumeriella jaapii*) prouzrokovana ospičavosti lišća kod višnje koje su u 2014 godini za svoj razvoj i infekciju imale veoma povoljne uslove tokom dužih perioda. Propusti u tretmanu, neadekvatan izbor i vreme primene fungicida uticali su na prevremenu defolijaciju koštičavih voćnih vrsta, a sada vremenski uslovi doprinose pojavi retrovegetacije - zapažamo na stablima bubrenje lisnih pupoljaka, rast nove lisne mase, cvetanje i sl. Ovakva stabla voća izuzetno gube na kondiciji i vrlo će nespremn

dočekati predstojeće mirovanje a što će se odraziti na početak kretanja vegetacije u sledećoj godini.

Preporuka proizvođačima koštičavog voća je da u sledećem periodu obiđu svoje zasade, pregledaju stabla i konstatuju da li postoji prisutna retrovegetacija voća. Pregled je neophodan jer će dalje mere negde upravo zavisiti od sadašnjeg stanja zasada. Naime u slučaju prisutne retrovegetacije biće potrebno da se u rano proleće pred početak vegetacije izvrši intenzivnija rezidba ovakvih voćaka kako bi se one što bolje oporavile od stresa izazvanog retrovegetacijom, a u cilju uspostavljanja fiziološke ravnoteže između rasta i rodnosti.

Buvači

Kupusna bela mušica

Veterinarska služba "Radinci" DOO, Veliki Radinci, Mitrovačka bb, u skladu sa Ugovorom o kupovini i prodaji kao i odlukom Nadzornog odbora „Mitrosrem“ ad od 16.04.2014. godine i ugovora, objavljuje da će kod „Mitrosrem“ ad Sremska Mitrovica, Trg Svetog Dimitrija bb izvršiti:

JAVNU PRODAJU

rashodovanih osnovnih sredstava putem licitacije

Predmet prodaje:

R.B.	NAZIV	God. proizvod.	Snaga knj	Napomena	Procenjena vrednost
1	ZASTAVA 101	2002	40	rashod	15 000
2	ZASTAVA 101	2002	40,01	rashod	15 000
3	TANJIRAČA TARA 36			rashod	100 000
4	TANJIRAČA TVR			rashod	120 000
5	PRESA ODŽACI			rashod	100 000
6	SETVOSPREMAČ KOMBINAT 6,6m			rashod	40 000
7	RAM SETVOSPREMAČ 6m			rashod	25 000
8	RAM SETVOSPREMAČ 8m			rashod	30 000
9	ELEVATOR-TRANSPORTER			rashod	30 000
10	PRIKOLICA ZMAJ-485	1987		rashod	45 000
11	PRIKOLICA ZMAJ-485	1984		rashod	60 000
12	PRIKOLICA ZMAJ-489	1991		rashod	70 000
13	PRIKOLICA ZMAJ-481	1981		rashod	65 000
14	PRIKOLICA ZMAJ-485	1983		rashod	65 000
15	KAMIONSKA PRIKOLICA UTVA P-16	1983		rashod	80 000
16	TRAKTOR MTZ 82.1	1998	60	rashod	380 000
17	TRAKTOR JD 3130	1977	97		580 000
18	TRAKTOR MF 680	2004	116	rashod	340 000
19	HEDER KOMBAJN ĐĐ			rashod	45 000
20	AUTOBUS-IKAR-BUS 111R	1990		rashod	200 000
21	KIA PREGIO 2,7 VAN	2003	60	rashod	90 000
22	VOLKSWAGEN GOLF	1992	80	rashod	80 000
23	LADA RIVA 1500	2002	52,30	rashod	50 000
24	ZASTAVA 101 SKALA 55	2004	40,5	rashod	40 000
25	TRAKTOR MTZ 920	1999	60	rashod	230 000
26	TRAKTOR MTZ 920	1999	57,4	rashod	360 000
27	TRAKTOR MF 8260	2001	154	Nekomple-tan	2 100 000
28	TRAKTOR IMT 542	1991	31	rashod	120 000
29	TRAKTOR MTZ 82.1	1999	59,6	rashod	200 000
30	TRAKTOR URSUS C 902/B	1988	57	rashod	250 000
31	TRAKTOR SUPER TITAN 190	2002	140	rashod	1 300 000
32	TRAKTOR URSUS 1614	1990	110,3	rashod	200 000
33	SILAŽNI KOMBAJN 2 MAJ 341	1992	140	rashod	800 000
34	KAMION FAP 1620	1984	147	rashod	100 000
35	KAMION ZASTAVA 8012 ADF/2	1989	84	rashod	120 000
36	KOMBAJN ZA GRAŠAK	1986		rashod	1 350 000
37	MINI-BUS TAM 75A16	1983	56	rashod	85 000
38	MINI-BUS TAM 2001	1976	56	rashod	70 000
39	REZERVNI DELOVI- u prilogu				

Gore navedena vozila, priključne mašine i rezervni delovi se prodaju u viđenom stanju bez prava na naknadnu reklamaciju. Vozila i priključne mašine se mogu pogledati u ekonomskom dvorištu PJ „Transport i održavanje“ (Glac) Sremska Mitrovica, Jarački put bb, u periodu od 01.10.-03.10.2014. godine u vremenu od 08:00 do 14:00 časova.

Licitacija će se održati dana 03.10.2014. godine sa početkom u 10:00 časova u ekonomskom dvorištu PJ „Transport i održavanje“ (Glac) Sremska Mitrovica, Jarački put bb. Učesnik na licitaciji koji bude ponudio najvišu cenu dužan je da uplati odmah 20% vrednosti izlicitirane cene, na ime depozita a ostatak od 80% u roku od 5 (pet) dana od dana licitacije. Ukoliko učesnik koji izlicitira najvišu cenu odustane od zaključivanja Ugovora o kupoprodaji gubi pravo na povraćaj uplaćenog depozita. PDV, sve troškove takse i druge javne dadžbine proistekle iz kupoprodaje kao i prenos prava svojine snosi kupac.

Javno nadmetanje - prodaju sprovodi komisija „Mitrosrem“ ad Sremska Mitrovica koju imenuje direktor.

Sva bliža obaveštenja i informacije u vezi oglasa mogu se dobiti na telefon: 064-802-9009 i 064-802-9013

Za sva sredstva koja nisu prodana na prvoj licitaciji zakazuje se druga usmena javna prodaja za 10.10.2014. godine sa početkom u 10:00 časova.

ZAKUP POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

U Indiji na raspolaganju 550 hektara

Ovogodišnja početna cena za davanje u zakup kreće se od 45.000 dinara do 81.000 dinara, a prošlogodišnja najviša izlicitirana cena je iznosila preko 80.000 dinara u katastarskim opštinama Novi Karlovci I Novi Slankamen

Raspisan je oglas za prikupljanje pisanih ponuda za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini u opštini Indija I prema rečima nadležnih ove godine će biti ponuđeno ukupno 549 hektara, a kako poručuju nadležni rok za podnošenje dokumentacije za prijavljivanje je 3. oktobar 2014. godine do 14 časova. Zainteresovani poljoprivrednici mogu dobiti sve informacije u Agenciji za ekonomski razvoj opštine Indija svakog radnog dana od 7 do 14 časova.

- Pravo učešća u javnom nadmetanju za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini imaju pravna i fizička lica koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava I imaju aktivan status. Obilazak poljoprivrednog zemljišta, koje se daje u zakup se može izvršiti sredom I petkom u vreme trajanja oglasa u vremenu od 9 do 14 časova, a zainteresovani su u obavezi da se prijave dan ranije Agenciji za ekonomski razvoj opštine Indija, koja će obezbediti stručno lice za obilazak terena - ističe **Dragan Janković**

Stručno lice zaduženo za sprovođenje postupka u Agenciji za ekonomski razvoj opštine Indija i objašnjava:

-Zemljište iz oglasa daje se u zakup isključivo za poljoprivrednu proizvodnju i ne može se koristiti u druge svrhe. Ovogodišnja početna cena za davanje u zakup kreće se od 45.000 dinara do 81.000 dinara, a prošlogodišnja najviša izlicitirana cena je iznosila preko 80.000 dinara u katastarskim opštinama Novi Karlovci I Novi Slankamen.

Pravo učešća u javnom nadmetanju za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini u prvom i drugom krugu nemaju pravna i fizička lica koja nisu ispunila sve obaveze iz ranijih I tekućih ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini kao I ona koja su izvršila ometanje poseda poljoprivrednog zemljišta ili koja su narušavala nesmetano odvijanje bilo kog dela javnog nadmetanja, poručuju iz Agencije.

Dragan Janković

Kada je reč o dokumentaciji koja je potrebna za javno nadmetanje sva zainteresovana lica treba da podnesu popunjen formular za prijavljivanje, dokaz o uplati depozita u visini od 20 posto, lična karta za fizička lica, odnosno izvod iz privrednog registra koji nije stariji od šest meseci za pravna lica. Takođe je neophodno podneti potvrdu o aktivnom statusu u Registru poljoprivrednih gazdinstava iz tekuće godine.

Rok za podnošenje dokumentacije za prijavljivanje je 3. oktobar 2014. godine do 14 časova. Blagovremenim će se smatrati sve prijave koje stignu u pisarnicu do tačno utvrđenog roka poručuju nadležni.

Javno nadmetanje će i ove godine biti održano u zgradi opštine i to 6. oktobra sa početkom u 12 časova za katastarske opštine Beška, Maradik, Krčedin I Ljukovo, dok će 7. oktobra u 10 časova biti održano javno nadmetanje za katastarske opštine Indija, Čortanovci, Novi Karlovci, Novi I Stari Slankamen. **M. Balabanović**

Pećinčanima ponuđeno više od 2.500 hektara

Licitacija će biti sprovedena početkom oktobra, tako da će zakupci moći da uđu u posed u optimalnim rokovima za obavljanje jesenjih radova.

- Rok za podnošenje prijave za učešće na licitaciji je 3. oktobar, do 12 časova, a javno nadmetanje biće održano u zgradi Opštine Pećinci 7, 8, 9 i 10. oktobra

Po odluci predsednice pećinačke opštine **Dubravke Kovačević Subotički** raspisan je Javni oglas za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini putem javne licitacije.

Kako nadležni u lokalnoj samoupravi ističu, na licitaciji će ove godine, u prvom krugu nadmetanja, u zakup biti ponuđeno 2.531 hektar državnog poljoprivrednog zemljišta, u svih 15 katastarskih opština koje su u nadležnosti lokalne samouprave u Pećincima.

Ove godine, Godišnji plan zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini, na osnovu kojeg se raspisuje licitacija, završen je u maju, saglasnost od nadležnog ministarstva je dobijena u junu, postupak izdavanja zemljišta u zakup stočarima na osnovu prava prečeg zakupa je završen krajem avgusta, a licitacija će biti sprovedena početkom oktobra, tako da će zakupci moći da uđu u posed u optimalnim rokovima za obavljanje jesenjih radova.

Uvid u dokumentaciju - grafički pregled katastarskih parcela po katastarskim opštinama i spisak parcela po formiranim javnim nadmetanjima (kompleksima), koja su predmet izdavanja u zakup, može se izvršiti u zgradi

Opštine Pećinci, u kancelariji broj 14, svakog radnog dana od 9.00 do 13.00 časova, a kontakt osobe su **Perica Graovac** (064/898-3626) i **Andrijana Radojčić** (064/898-3609).

Rok za podnošenje prijave za učešće na licitaciji je 3. oktobar, do 12.00 časova, a javno nadmetanje biće održano u zgradi Opštine Pećinci 7, 8, 9 i 10. oktobra.

Ove godine, paorima će da ponovimo, biti ponuđeno ukupno 2.531 hektar, a recimo još i to da se početne cene kreću od 11.500 dinara i 25.000 dinara. Zemlja se daje u zakup u roku od tri godine. **S. Lapčević**

Plodne oranice ponovo na licitaciji

ZANIMLJIVOSTI O LISNATOM POVRĆU

Viroze zelene salate

U ljudskoj ishrani posebno mesto zauzima povrće kod kojeg lišće predstavlja jestivi deo. Zeleno lisnato povrće je idealna hrana za čoveka jer je puno vitamina, minerala, folne kiseline, vlakana, hlorofila i amino-kiselina koji su osnovni sastavni delovi proteina

Piše: **Prof. dr Branka Krstić**

Preuzeto iz časopisa „Savremeni povrtar“

U zavisnosti od vrste, povrće se u ishrani čoveka koristi kao cela biljka ili njeni pojedini delovi (list, cvet, koren, lukovice). Teko da je, u zavisnosti od dela biljke koji se koristi za ishranu, povrće moguće podeliti na: lisnato, korenasto, lukovičasto, cvetno, plodovito, mahunarke i gomoljasto povrće. Zeleno lisnato povrće podrazumeva sve one biljne vrste čije se lišće koristi kao hrana ili kao dodatak u ishrani. U lisnato povrće ubrajaju se: salata zelena, salata endivija, spanać, artičoka, blitva, enotera, komorač, motovilac, rukola, rabarbara, radič i praziluk. Veliki broj vrsta lisnatog povrća postojao je kao samoniklo bilje, da bi čovek vremenom počeo da ga gaji i menja mu ukus. U raznim podelama povrća, često se u ovoj grupi lisnatog povrća dodaje i zeljasto povrće (kupusnjače), kao što su: brokoli, karfiol, kelj glavičar, kelj liščar (raštan), kelj pupčar i kupus.

Prof. dr Branka Krstić

U ljudskoj ishrani posebno mesto zauzima povrće kod kojeg lišće predstavlja jestivi deo. Zeleno lisnato povrće je idealna hrana za čoveka jer je puno vitamina, minerala, folne kiseline, vlakana, hlorofila i amino-kiselina koji su osnovni sastavni delovi proteina. Svi ti sastojci su neophodni za očuvanje zdravlja čoveka. Kelj, praziluk, radič, motovilac, zelena salata i blitva pomažu u čišćenju organizma. Ove vrste povrća sadrže hlorofil koji iz tela uklanja različite vrste toksina i na taj način rasterećuju jetru, zbog čega se za njih često kaže da su „čistači“ krvi i jetre. Zeleno lisnato povrće najbolje je jesti sirovo jer je tada učinak njihovih svojstava najveći, ali ako ne možete, onda ga treba skuvati na pari i tako sačuvati hranljivu svojstva lisnatog povrća.

Ono što je veoma važno kod zelenog lisnatog povrća to je da sadrži malo kalorija, a dosta lekovitih sastojaka, neophodnih svakom organizmu. Istraživanja sprovedena poslednjih dvadesetak godina samo su potvrdila stare izreke i verovanja

Zeleni kašasti sok „green smoothie“

Evo jednog jednostavnog recepta za izradu zelenog frappe koji omogućava da uživete u svežini količine energije koje vam ove namirnice mogu doneti, jačanje imunog sistema i detoksikaciju organizma, a samo ga treba piti svako jutro.

- 1 banana
- 300 ml vode
- 100g šumskog voća (može i smrznuto; ili bilo koje drugo voće)
- 2-3 lista zelene salate (spanaća ili nekog drugog lisnatog povrća)
- 1 kašičica smeđeg šećera (javorovog sirupa ili meda)

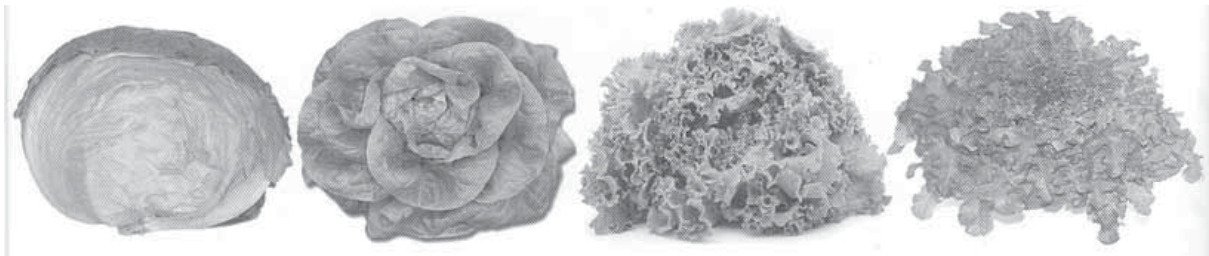
Sve sastojke staviti u blender i homogenizovati 1-2 minute. Sok popiti odmah, malim gutljajima. Ova količina soka je dovoljna za 1 obrok za jednu osobu.

da je zeleno lisnato povrće lekovito i pomaže u očuvanju zdravlja i lečenju mnogih bolesti.

Zeleno lisnato povrće je najbolje konzumirati sirovo, ali pojesti sirovo povrće nije tako lako – da bi došli do njegovih vrednih sastojaka, potrebno ga je dobro sažvakati. Osim toga, zbog specifičnog ukusa, teško je pojesti puno povrća u sirovom obliku. Zbog toga se u svetu ljubitelja zdrave hrane „prikrija“ miris zelenog lisnatog povrća voćem koje se zajedno miksira u blenderu da bi se dobio ukusan i lagan „frappe“ – zeleni kašasti sok. Obično se voće i povrće ne kombinuje zajedno iz razloga što je varenje voća lakše i brže, a povrća zbog velike količine skroba teže i sporije. Lisnato povrće sadrži minimalne količine skroba i mpeže se bez problema kombinovati ne samo sa voćem, nego i sa bilo kojom drugom vrstom hrane.

Odličan način da se maksimalno iskoristi hranljiva vrednost lisnatog povrća jeste zeleni kašasti sok („green smoothie“), koji se dobija homogenizacijom (blendiranjem). Na taj način se razbijaju ćelijski zidovi biljnih ćelija, pa je olakšana asimilacija hranljivih sastojaka.

Zelena salata bogata je vlaknima koja pomažu u snižavanju holesterola, a korisna je i kod prevencije opstipacije (zatvora). Dobra vest je i da se jedući salatu osećate sitijima, pa stoga i manje jedete., odnosno mršavite bez izgladnjivanja i mučenja. Naime, dokazano je da je reč o idealnoj dijetalnoj namirnici – ima manje od 200 kalorija po kilogramu.

Zeleno lisnato povrće je idealna hrana za čoveka

Isto tako, ako salata postane sastavni deo vašeg svakodnevnog jelovnika, najverovatnije ćete za kratko vreme povećati nivo antioksidantnih materija u krvi (vitamina C i E, likopena, folne kiseline, kao i alfa i beta karotena), koji organizam štite od slobodnih radikala. Zbog svega navedenog, utvrđeno je da su ljudi koji jedu puno salate zdraviji i imaju manji rizik od dobijanja raka.

Virusi lisnatog povrća

Većina virusa koji su infektivni za zelenu salatu su infektivni i za neko drugo lisnato povrće (endivija, spanać i blitva) iako ove vrste pripadaju različitim botaničkim familijama. Usevi ovih biljaka često se gaje jedan pored drugog, pa su virusi i drugi fitopatogeni organizmi koji mogu da izazovu njihova oboljenja gotovo istovetni.

Kao najčešći virusi infektivni za zelenu salatu i endiviju navode se: virus mozaika salate (*Lettuce mosaic virus*, LMV), virus mozaika krastavca (*Cucumber mosaic virus*, CMV), virus mozaika postrne repe (*Turnip mosaic virus*, TuMV), virus uvenulosti boba (*Broad bean wilt virus*, BBWV), virus zapadne žutice šećerne repe (*Beet western yellows virus*, BWYV), virus žutog mozaika maslačka (*Dandelion yellow mosaic virus*, DYMV), virus povezan sa krupnolikošću nerava zelene salate (*Lettuce big-vein associated virus*, LBVaV), virus hloroze salate (*Lettuce chlorosis virus*, LCV), virus infektivne žutice salate (*Lettuce infectious yellows virus*, LIYV), virus bronzavosti paradajza (*Tomato spotted wilt virus*, TSWV), i virus prstenaste pegavosti duvana (*Tobacco ring spot virus*, TRSV). Salata je domaćin još nekih virusa koji su ograničenog geografskog rasprostranjenja i imaju mali ekonomski značaj ili su široko rasprostranjeni u celom svetu ž, ali nemaju tako veliki značaj u proizvodnji salate kao što su: virus mozaika lucerke (*Alfalfa mosaic virus*, AMV), virus nekroze duvana (*Tobacco necrosis virus*, TNV), virus nekrotične pegavosti impatiensa (*Impatiens necrotic spot virus*, INSV), virus nekrotične kržljivosti salate (*Lettuce necrotic stunt virus*, LNSV), virus žbunaste kržljivosti paradajza (*Tomato bushy stunt virus*, TBSV), virus žute kržljivosti šećerne repe (*Beet yellow stunt virus*, BYSV), virus šarenila salate (*Lettuce necrotic yellow virus*, LNYV), virus šarenila dvozba (*Bidens pilosa*) (*Bidens mottle virus*, LMov) i virus nekrotičnog žutila salate (*Lettuce necrotic yellows virus*, LNYV).

Najčešći virusi koji zaražavaju spanać (*Spinacia oleracea*) i novo-

Koji su ekonomski najznačajniji virusi infektivni za salatu i da li su rasprostranjeni?

- virus mozaika salate (širok svet)
- virus mozaika krastavca (širok svet)
- virus mozaika postrne repe (širok svet)
- virus uvenulosti boba (širok svet)
- virus zapadne žutice šećerne repe (širok svet)
- virus žutil maslačka (Evropa)
- virus povezan sa krupnolikošću nerava zelene salate (širok svet)
- virus hloroze salate (ograničen na područja gde je *Bemisia* prisutna, značajan)
- virus infektivne žutice salate (značajan gde je *Bemisia* prisutna)
- virus prstenaste pegavosti duvana (značajan gde je namatoda *Xiphinema americanum* prisutna)
- virus bronzavosti paradajza (širok svet)

zelandski spanać (*Tetragonia expansa*) su: virus mozaika salate, virus mozaika krastavca, virus uvenulosti boba i virus mozaika repe. Na spanaću se javljaju i virusi koji zaražavaju šećernu repu: virus mozaika šećerne repe (*Beet mosaic virus*, BtMV), i virus žutice šećerne repe (*Beet yellows virus*, BYV).

(Nastaviće se)

Promet roba na Produktnoj berzi

od 15. do 19. septembra 2014.

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Pad cene pšenice
- Rast cene kukuruza
- Dešavanja na svetskim berzama

Kontinuitet malih prometa u trgovanju preko berze u septembru je nastavljen. To nije neuobičajeno za ovaj period godine. Ono što jeste neuobičajeno jeste da se kukuruz novog roda još ne pojavljuje na tržištu. Razlog svakako treba tražiti u vremenskim prilikama koje jednostavno ne dozvoljavaju kukuruzu da "otпусти" vlagu i bude spreman za žetvu. Promet od 565,48 tona robe u periodu 15.09.-19.09. je za 30,02% manji u odnosu na prethodnu nedelju. Finansijska vrednost prometa iznosila je 16.600.177,00 dinara, što je za 12,61% manje u odnosu na prethodni nedeljni period.

Kukuruz novog roda još nije predmet trgovanja, a prošlogodišnjeg kukuruza je sva manje u ponudi, što je osnovni razlog rasta cene ove robe od 2,41% u odnosu na cenu iz prethodne nedelje. U nedelji za nama cena kukuruza je iznosila 17,69 din/kg (16,08 bez PDV). Iskustvo prethodnih godina nam govori da su rani hibridi kukuruza u početnoj fazi berbe po tržišnoj

inerciji kotirali na cenovnom nivou kao i "stari" rod kukuruza. Procene o rekordnom prinosu kukuruza i očekivano niskoj ceni novog roda samo bi povećale tu cenovnu razliku od prvih ponuda kukuruza ovogodišnjeg roda i cene koja će se ustaliti u periodu najvećeg pritiska ponude u punom jeku berbe.

Cena pšenice se i ove nedelje kretala u očekivanim granicama, tj. u rasponu između 17,00 din/kg bez PDV i 18,00 din/kg, što je cenovni okvir iz kojeg pšenica nije izlazila od početka žetve, odnosno već više od dva meseca. Protekle nedelje prosečna cena trgovanja je iznosila 19,14 din/kg (17,40 bez PDV). To je za 3,23% niža cena u odnosu na prethodnu nedelju, ali o nekim tendencijama s obzirom na prethodnu konstataciju ne možemo govoriti. Naprotiv, srpsko tržište pšenice je prilično stabilno.

Vremenske prilike otežavaju žetvu soje, tako da se na tržištu sve češće pojavljuje soja novog roda, ali sa po-

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, rod 2013.	225	17,60-17,93	225	17,60-17,93	+2,41%
Pšenica, rod 2014.	25	19,14	25	19,14	-3,23%
Soja, rod 2013.	145,48	45,32	145,48	45,32	-30,00%
Soja, rod 2014., vl. 14%	25	44,00	25	44,00	-
Soja, rod 2014., primese. 2,5%	25	44,00	25	44,00	-
Semenska pšenica „Pobeda“	25	27,50	25	27,50	-
Semenska pšenica „Simonida“	50	27,50	50	27,50	-
Semenska pšenica „evropa“	25	28,60	25	28,60	-
Semenska pšenica „NS 40S“ (fco-kupac)	20	28,60	20	28,60	-
Sirovo sojino ulje	30	90,00	-	-	-

većanom vlagom. Ova roba koja je van standrada prodavala se po 40,00 din/kg bez PDV. Inače zakasneli tajming prodavaca koji su prodavali soju prošlogodišnjeg roda rezultirao je cenom od 45,32 din/kg (41,20 bez PDV), što

je u odnosu na cenu soje roda 2013 od samo pre nedelju dana pad za čitavih 30%.

Prvi put ove godine na berzanskom tržištu pojavila se semenska pšenica. Sorte "Pobeda" i "Simonida" prodavane

su po ceni od 27,50 din/kg (25,00 bez PDV), dok je "Evropa" prometovana po 28,60 din/kg (26,00 bez PDV-a). Sorta "NS 40S" na paritetu fco kupac je prodavana po ceni od 28,60 din/kg (26,00 bez PDV).

PRODEX

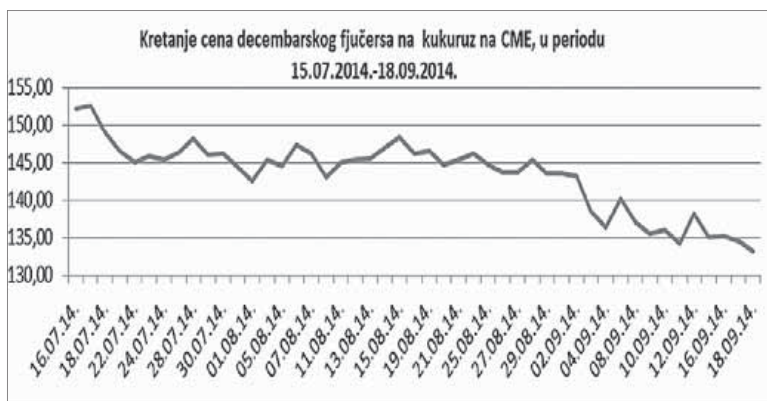
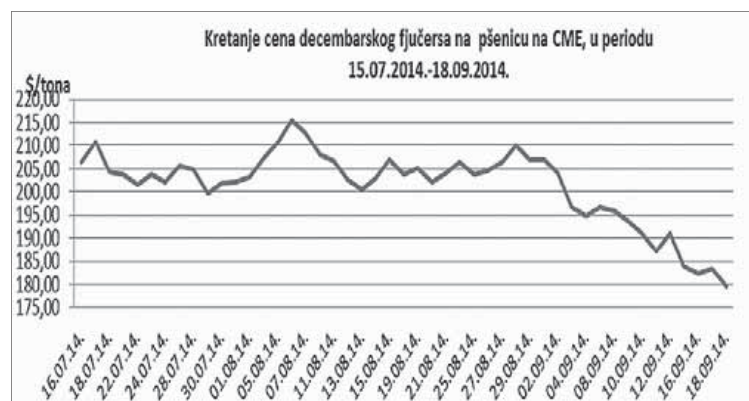
Pad cene soje je i ove nedelje kompenzovao rasta cena kukuruza, tako da je PRODEX na kraju nedelje iznosio

204,23 indeksnih poena, što je za 0,14 indeksnih poena manja vrednost u odnosu na prošli petak.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP SEPTEMBAR 2014.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	184,60 \$/t	183,94 \$/t	183,43 \$/t	182,33 \$/t	179,46 \$/t
Kukuruz	133,22 \$/t	135,03 \$/t	134,48 \$/t	135,27 \$/t	133,14 \$/t

BUDIMPEŠTA	
PŠENICA	KUKURUZ
159,45 EUR/t (futures dec 14)	116,87 EUR/t (futures nov 14)

EURONEXT PARIZ	
PŠENICA	KUKURUZ
159,00 EUR/t (futures nov 14)	139,75 EUR/t (futures nov 14)

U odnosu na prethodnu nedelju pšenica je u Parizu jeftinija za 3,05%, dok je kukuruz skuplji za 0,72%. Pšenica je u Budimpešti poskupela za 0,76%, dok je kukuruz skočio za 0,76%.

Obilne zalihe pšenice i dalje vrše najveći uticaj na svetskom tržištu, dok se sa druge strane javlja brige oko problema kvaliteta u nekim oblastima. Tempo žetve u severnim ravninama se ubrzava i trenutno je na nivou od 74%, što i dalje predstavlja niži nivo u odnosu na petogodišnji prosek za 12%. Vrednost pšenice u Čikagu je pala na najniži nivo od

jula 2010. godine, dok je od početka tekuće godine vrednost pšenice pala za 23%.

Vrednosti kukuruza su od početka godine pale za 25%. USDA je povećao prognozu proizvodnje na rekordnih 365.7 miliona tona (353.7 miliona tona prošle godine). Do polovine nedelje žetva kukuruza u SAD-u je dostigla nivo od 4%, što je u liniji sa pro-

šlom godinom, ali i u padu u odnosu na petogodišnji prosek koji iznosi 9%.

Cena novog decembarskog fjučersa na kukuruz je u poslednjih nedelju dana na čikaškoj berzi pala za 0,83%, dok je pšenica sa takođe novim decembarskim fjučersom pojeftinila za 4,12 procentna poena.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno, avg 14	362,01 \$/t	363,55 \$/t	360,98 \$/t	360,32 \$/t	356,94 \$/t
Sojina sačma, avg 14	338,50 \$/t	338,80 \$/t	336,40 \$/t	438,30 \$/t	328,80 \$/t

Vrednosti soje su od početka godine zabeležile pad od 27%. USDA je povećao prognozu proizvodnje 2014/15 za 2.6 mt, na nivo od re-

kordnih 106.5 miliona tona (89.5 miliona tona prošle godine).

U poređenju sa prethodnom nedeljom novi no-

vembarski fjučers na soju je pojeftinio za 1,02%, dok je oktobarski fjučers na sojinu sačmu pao za 2,95%.

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs
INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7³⁰ do 14³⁰

SPONZOR
Francuski hibridi kukuruza i suncokreta
Limagrain d.o.o.
21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagrain.com
branimir.alivovodic@limagrain.com
www.limagrain.rs

VOĆE 15.9.2014.-22.9.2014.

Mesto prikupljanja cena: Kikinda - zelena pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Banana (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	140.00	140.00	140.00	bez promene	slaba
2	Breskva (sve sorte)	Domaće	kg	90.00	130.00	130.00	bez promene	slaba
3	Dunja (sve sorte)	Domaće	kg	50.00	60.00	60.00	rast	prosečna
4	Grejpfrut (sve sorte)	Domaće	kg	150.00	150.00	150.00	pad	slaba
5	Grožđe (belo Afuz Ali)	Domaće	kg	120.00	140.00	130.00	pad	dobra
6	Grožđe (crno Hamburg)	Domaće	kg	110.00	110.00	110.00	bez promene	slaba
7	Grožđe (crno Kardinal)	Domaće	kg	90.00	140.00	130.00	bez promene	dobra
8	Jabuka (Delišes ruž.)	Domaće	kg	50.00	60.00	60.00	pad	dobra
9	Jabuka (Delišes ruž.)	Domaće	kg	70.00	80.00	80.00	-	dobra
10	Jabuka (Delišes zlatni)	Domaće	kg	40.00	60.00	50.00	pad	dobra
11	Jabuka (Delišes zlatni)	Domaće	kg	70.00	80.00	70.00	-	dobra
12	Jabuka (Gloster)	Domaće	kg	50.00	60.00	60.00	pad	slaba
13	Jabuka (Greni Smit)	Domaće	kg	70.00	90.00	80.00	-	prosečna
14	Jabuka (ostale)	Domaće	kg	40.00	50.00	50.00	-	dobra
15	Kivi (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	150.00	160.00	150.00	-	slaba
16	Kruška (Viljamovka)	Domaće	kg	90.00	120.00	120.00	rast	prosečna
17	Lešnik (očišćen)	Domaće	kg	1000.00	1000.00	1000.00	bez promene	slaba
18	Limun (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	320.00	320.00	320.00	-	slaba
19	Orah (očišćen)	Domaće	kg	900.00	1000.00	1000.00	bez promene	prosečna
20	Pomorandža (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	150.00	150.00	150.00	-	vrlo slaba
21	Šljiva (sve sorte)	Domaće	kg	60.00	70.00	60.00	rast	prosečna

POVRĆE 15.9.2014.-22.9.2014.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	veza	17.00	25.00	20.00	bez promene	slaba
2	Boranija (olovka)	Domaće	kg	45.00	55.00	50.00	bez promene	slaba
3	Boranija (šarena)	Domaće	kg	45.00	50.00	45.00	pad	dobra
4	Boranija (žuta)	Domaće	kg	55.00	60.00	60.00	pad	dobra
5	Brokola (sve sorte)	Domaće	kg	150.00	160.00	150.00	pad	vrlo slaba
6	Celer (sve sorte)	Domaće	kg	90.00	100.00	100.00	bez promene	prosečna
7	Cvekla (sve sorte)	Domaće	kg	25.00	30.00	30.00	bez promene	dobra
8	Karfiol (sve sorte)	Domaće	kg	55.00	70.00	65.00	pad	prosečna
9	Kelj (sve sorte)	Domaće	kg	55.00	60.00	60.00	pad	vrlo slaba
10	Krastavac (salatar)	Domaće	kg	45.00	50.00	45.00	pad	prosečna
11	Krastavac (salatar)	Domaće	kg	35.00	45.00	40.00	pad	dobra
12	Krompir (beli)	Domaće	kg	30.00	40.00	35.00	bez promene	dobra
13	Krompir (crveni)	Domaće	kg	30.00	40.00	35.00	bez promene	dobra
14	Kupus (sve sorte)	Domaće	kg	15.00	25.00	20.00	bez promene	dobra
15	Luk beli (sve sorte)	Domaće	kg	150.00	200.00	150.00	bez promene	dobra
16	Luk crni (mladi)	Domaće	veza	17.00	20.00	20.00	bez promene	vrlo slaba
17	Luk crni (sve sorte)	Domaće	kg	20.00	30.00	25.00	pad	dobra
18	Paprika (Babura)	Domaće	kg	50.00	75.00	65.00	rast	prosečna
19	Paprika (ljuta)	Domaće	kg	110.00	120.00	110.00	pad	dobra
20	Paprika (ljuta)	Domaće	kg	70.00	100.00	80.00	pad	prosečna
21	Paprika (ostala)	Domaće	kg	60.00	80.00	65.00	bez promene	dobra
22	Paprika (šilja)	Domaće	kg	70.00	100.00	70.00	bez promene	dobra
23	Paradajz (chery)	Uvoz(uvoz)	kg	270.00	300.00	300.00	rast	slaba
24	Paradajz (chery)	Domaće	kg	180.00	200.00	180.00	pad	slaba
25	Paradajz (sve sorte)	Domaće	kg	80.00	95.00	90.00	bez promene	dobra
26	Paradajz (zeleni)	Domaće	kg	50.00	55.00	50.00	-	vrlo slaba
27	Pasulj (beli gradištanac)	Uvoz(uvoz)	kg	270.00	280.00	270.00	bez promene	prosečna
28	Pasulj (beli tetovac)	Uvoz(uvoz)	kg	270.00	320.00	300.00	bez promene	prosečna
29	Pasulj (beli)	Domaće	kg	220.00	270.00	270.00	rast	prosečna
30	Pasulj (šareni)	Uvoz(uvoz)	kg	250.00	260.00	250.00	pad	prosečna
31	Pasulj (žuti)	Uvoz(uvoz)	kg	300.00	300.00	300.00	bez promene	vrlo slaba
32	Patlidžan (sve sorte)	Domaće	kg	40.00	50.00	45.00	bez promene	dobra
33	Paškanat (sve sorte)	Domaće	kg	100.00	110.00	100.00	bez promene	prosečna
34	Peršun (korenaš)	Domaće	kg	100.00	110.00	100.00	bez promene	prosečna

Datum prikupljanja podataka: 15.9.2014.- 22.9.2014.

IZVEŠTAJ ZA ŽITARICE, ULJANE KULTURE I KRMNO BILJE

* Kvalitet proizvoda je prema JUS standardima ukoliko drugačije nije naznačeno

GAZDINSTVO Mesto prikupljanja cena: Kikinda

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	16.00	18.00	17.00	bez promene	dobra
2	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Domaće	kg	18.00	21.00	20.00	rast	slaba

MALOPRODAJA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	17.00	19.00	18.00	-	dobra
2	Lucerkino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Domaće	kg	45.00	55.00	49.00	bez promene	slaba
3	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	20.00	20.00	20.00	bez promene	dobra
4	Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	80.00	90.00	85.00	bez promene	prosečna
5	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	15.00	17.00	16.00	bez promene	dobra
6	Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	40.00	45.00	43.00	bez promene	slaba

PIJACA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	18.00	20.00	19.00	bez promene	dobra
2	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Domaće	kg	18.00	20.00	19.00	bez promene	prosečna
3	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	20.00	20.00	20.00	bez promene	slaba
4	Sojino zrno	džak 50kg	Domaće	kg	70.00	75.00	70.00	bez promene	slaba
5	Stočni ječam	džak 50kg	Domaće	kg	21.00	23.00	22.00	bez promene	slaba
6	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	15.00	18.00	17.00	bez promene	dobra

SILOS Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Pšenica	rinfuz	Domaće	kg	19.25	19.80	19.80	rast	prosečna

CENE ŽIVE STOKE

Mesto prikupljanja cena Pančevo - stočna pijaca

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda, broj grla
					min	max	dom		
1	Jarad	sve težine	sve rase	kg	250.00	250.00	250.00	-	vrlo slaba
2	Prasad	16-25kg	sve rase	kg	250.00	260.00	250.00	bez promene	prosečna
3	Prasad	<=15kg	sve rase	kg	250.00	260.00	260.00	bez promene	vrlo slaba
4	Tovljenici	80-120kg	sve rase	kg	200.00	200.00	200.00	rast	vrlo slaba

IZVEŠTAJ O CENAMA ŽIVE I ZAKLANE STOKE U KLANICAMA

Mesto prikupljanja cena: Južno-banatski okrug

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Jagnjad	sve težine	sve rase	250.00	250.00	250.00	bez promene	vrlo slaba
2	Junad	>480kg	sve rase	210.00	230.00	230.00	bez promene	slaba
3	Krmače za klanje	>130kg	sve rase	150.00	160.00	160.00	bez promene	vrlo slaba
4	Prasad	16-25kg	sve rase	250.00	250.00	250.00	bez promene	vrlo slaba
5	Tovljenici	80-120kg	sve rase	190.00	205.00	200.00	bez promene	prosečna

MALI OGLASI

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA

- Prodajem zmaj 214, 86. godište, prva boja, prvi vlasnik. Tel: 063/110-81-91.
- Prodajem IMT 539. Tel: 063/720-33-49.
- Kupujem jednoredni silažni kombajn. Tel: 063/886-96-58.
- Kupujem traktore, kombajne, berače, adaptere, prikolice, sejačice i drugu poljoprivrednu mehanizaciju. Stanje nebitno. Tel: 061/6931-066.
- Prodajem berač Zmaj 222 '86 godište 060/025-81-41.
- Prodajem IMT 560 novi tip i plug dvobrazni Lemind Leskovac. Tel: 064/40-62-990.
- Prodajem trobojni plug 14 coli. Tel: 064/70-11-181.
- Prodajem traktor ferguson 533 ekstra stanje povoljno, kamion mercedes 813 pre par dana registrovan i kamion zastavu 650. Tel: 066/92-76-783.
- Prodajem samohodnu vadilicu za šecernu repu sa prednjom vučom u ispravnom stanju. Tel: 063/776-58-04.
- Prodajem berač eko 3500 garažiran, prvi vlasnik. Tel: 064/46-157-39.
- Prodajem jednoredni berač slovenački i levator za istovar kukuruza 9 m. Tel: 714-544.
- Prodajem pneumatsku sejalicu za kukuruz i dve krave sa teladima od 14 i 28 dana. Tel: 064/12- 52-950.
- Prodajem traktor TORPEDO 9006 1985. god, sa prednjom vučom, pomoćnom hidraulikom, registrovan, zadnje gume nove. Tel: 063/591-716.
- Prodajem IMT560 novi tip i plug dvobrazni „Lemind“ leskovac Tel: 064/40-62-990.
- Prodajem kombajn Zmaj 142 85. god. u odličnom stanju ili menjam za kombajn Zmaj Dania 3600. Tel: 022/715 406.
- Prodajem kombajn Zmaj 142 ispravan cena po dogovoru. Tel: 064/862-34-53.
- Prodajem John Deere kombajn 1075 H4; širina hedera 4,9 metara, bunker 5 tona, 5 slamotresa, hidropogon, sečka, klima. Cena: dogovor. Tel: 064/700-58-75.
- Prodajem traktor New Holland, kabina, sečka, kosa 3 metra. Tel: 022/630-872.
- Prodajem traktor 542 bez kabine, drljaču trokrlinu i tanjiraču sa 20 diskova, berač dvoredni Zmaj i plugove. Tel: 063/1945-478
- Prodajem traktor Toma Vinković, 18 KS, tanjiraču i levator. Tel: 022/2741-219, 064/3685-247.
- Prodajem traktor IMT 565 i berač za kukuruz Zmaj 214s. Tel: 063/802-18-41.
- Prodajem traktor Belarus 52 sa prednjom vučom. Cena 1.500 E. Tel: 022/669-147.
- Prodajem traktor Zetor 5011, prskalica RAU 330 litara, plug dvobrazni na pomernje, špartač IMT dvoredni, grablje Šempeter 220, drljača 4 krila i levator 9 metara. Tel: 064/315-91-18
- Prodajem frezu sa priključcima. Tel: 022/2741-029.
- Prodajem motokultivator IMT 506. 022/2741-258, 065/4033-077.
- Kupujem traktore, kombajne, berače, prikolice i svu priključnu poljoprivrednu mehanizaciju. Marka i stanje nebitno. Tel: 061/6931-066.
- Prodajem traktor Belarus 82, 93. god., 3600 sati u dobrom stanju, setvospremač odžački, plug trobojni obrtač i plug dvobrazni leskovački. Tel: 022/711-988.
- Prodajem kombajn Zmaj 142 za žito i soju, 84. god., garažiran Tel: 022/650-262, 065/5898-811.
- Prodajem traktor T-40, prvi vlasnik. Tel: 064/5060-956.
- Prodajem Torpedo 4006, Dajc motor. Tel: 062/449-341.
- Prodajem traktor Massey Ferguson 65 u dobrom stanju. Tel: 064/9652-270.
- Prodajem traktore John Deere 4020 i Massey Ferguson 175. Tel: 022/670-150.
- Prodajem traktor Massey Ferguson 690. Tel: 064/2408-550.
- Prodajem kombajn Đuro Đaković. Tel: 063/1094-235.

- Prodajem Belorusa, zmajevku 7 t, špartač IMT 4 reda, pneumatske mašine, 2 setvospremača, plug, levator, cisternu za osoku 300 litara i zrno soje Balkan. Tel: 022/664-772, 064/0650-157.
- Prodajem kombajn Zmaj univerzal u dobrom stanju. Tel: 064/281-96-29.
- Prodajem traktor Belarus 820 u odličnom stanju, 1999. godište i odžački krunjač, pogon struja i kardani, kapacitet 5 t na čas. Tel: 064/4-333-528.
- Prodajem traktor Torpedo 75 bez prednje vuče. Tel: 065/418-74-00.
- Prodajem traktor Ursus 904b. Tel: 022/718-340.
- Prodajem traktor rx120 KS i tanjiraču Ferocop 28 diskova, vučena. Tel: 022/682-057.
- Prodajem kombajn Zmaj Univerzal u dobrom stanju, može zamena. Tel: 064/281-96-29.
- Prodajem žitni kombajn Zmaj Univerzal. Tel: 064/33-11-825.
- Prodajem traktor Torpedo RX-120 KS i tanjiraču Ferocop 28 diskova, vučena. Tel: 022/682-057.
- Prodajem kombajn Claas Mega 204 sa hederom 510m, adapter za kukuruz 5 redi, roto sečka original Claas i adaptacija za sunokret. Tel: 063/7767-828.
- Kupujem traktore IMT 533 i 539 do 1.000 evra. Tel: 066/9585-171.
- Prodajem traktor Zetor 5011, prskalicu RAU 330 litara, plug dvobrazni na pomernje, špartač IMT dvoredni, grablje Šempeter 220, drljaču 4 krila, levator 9 metara. Tel: 064/315-91-18.

OPREMA

- Prodajem presu za ceđenje grožđa za vino. Tel: 064/992-58-74.
- Prodajem IMT frezu motokultivator 509D 14 konja, dizel. Tel: 063/859-46-71 i 661-151.
- Prodajem sejalice za žito amazon rasipače amazone rotacione kosačice sakupljače balerine. Tel: 063/165-97-33.
- Kupujem plug IMT dvobrazni 610 14 ili 757. Tel: 022/666-409.

Prodajem John Deere kombajn 1075 H4; širina hedera 4,9 metara, bunker 5 tona, 5 slamotresa, hidropogon, sečka, klima. Cena: dogovor. Tel: 064/700-58-75

- Prodajem levator 9m u odličnom stanju. Tel: 064/226-90-03.
- Prodajem plug IMT 610 cena 400 evra nije fiksno, dogovor. Tel: 064/123-96-41.
- Prodajem dvoredni berač za kukuruz Zmaj 223 u ispravnom stanju. Tel: 064/80-33-807.
- Prodajem četvorobrazni plug prevrtač, nove rešetkaste daske. Tel: 063/509-869.
- Prodajem sejalice za žito amazon, rasipače amazone rotacione kosačice sakupljače. Tel: 063/165-97-33.
- Na prodaju tanjirača nošena adutova 28 diskova radni zahvat 2.8m. Tel: 064/229-91-29.
- Kupujem jednoredni silažni kombajn. Tel: 063/88-696-58.
- Prodajem tešku vučenu tanjiraču zahvata 3m,0 tešku drljaču zahvata 3,3m, elevator za kukuruz 9m, dvobrazni plug Vogel Not I 950. Tel :064/43-33-528.

Prodajem krunjač ručni, tučani. Tel: 022/685-081, 064/4615-799

- Kupujem elevator za kukuruz. Tel: 060/018-88-36.
- Prodajem berač zmaj 222 remontovan i presu poljostroj odžaci u dobrom stanju. Tel: 064/24-94-091.
- Prodajem samohodnu dvorednu vadilicu za šecernu repu. Tel: 063/776-58-04.
- Kupujem prikolicu za rasturanje stajnaka 022/630-459.
- Kupujem frezu za traktor. Tel: 063/536-21-30.
- Prodajem korpu za traktor, arnjeve za tamiča stočarku, špeditere, drljače, plug, krunjač i nove autoprikolice. Tel: 063/870-30-14.

- Prodajem krunjač za kukuruz sa sopstvenim pogonom transporterom za čokove. Kapacitet 8 t. na čas. Tel: 064/171-96-86.
- Kupujem laktofriz zapremine 200 litara. Tel: 064/457-45-65.
- Na prodaju ventilator za tovišta veliki. Tel: 064/52-46-422.
- Prodajem korpu za tr. stočarku, drljače, jedna ima valjke, špeditere, krunjač, autoprikolice, plug, a kupujem dubravinu prikolicu. Tel.: 063/870-30-14.
- Prodajem delove za trimmer vilager, nov prsluk za nošenje trimera i kraljicu peč u odličnom stanju. Tel: 063/434-232.
- Prodajem presu za tvrdo baliranje Z-224 i berač ZMAJ 222. Tel: 064/701-11-81.
- Prodajem špediter prikolicu tonu ipo za traktor u odličnom stanju. Tel: 063-733-07-12.
- Prodajem ventilator veliki za velike staje svinjice štale i druge objekte monofazni a može i trofazni i kamin staklo napred u odličnom stanju. Tel: 064/392-96-77.
- Prodajem prikolicu erdevicku 5 t. Zmajevu 6 t. kamionku 12 t. IMT 4 špartač. Tel: 064/150-54-96.

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "BILANS VM"

Trg Vojvođanskih brigada BB Sremska Mitrovica, Tel: 064/06-06-450

- Prodajem Lifam levator za kukuruz 8m. Tel: 064/2071-138.
- Prodajem komušaljku i levator (za kukuruz). Tel: 063/8104-720.
- Prodajem špartač, 4 reda sa kutijama. Tel: 065/4274-996.
- Prodajem berač jednoredni Eko 3500 SIP. Tel: 065/585-05-70.
- Prodajem špediter "Dubrava" 2,5 t i prikolicu 3 t. Tel: 022/487-018.
- Prodajem špartače 2 i 4 reda IMT i autoprikolicu. Tel: 064/8599-612.
- Prodajem špartač 6 redi Oltov, plug 10 redi IMT, drljaču 4 krila i rem za bikove i svinje na točkovima. Tel: 022/2733-173.
- Prodajem rotacionu kosačicu 1,65. Tel: 022/666-148.
- Prodajem lozničku prikolicu kipericu od 5 tona. Tel: 022/664-696, 065/6573-453.
- Kupujem poljoprivrednu mehanizaciju ispravnu i neispravnu. Tel: 064/2529-375.
- Prodajem grablje Sunce. Tel: 022/731-414, 064/2114-049.
- Prodajem dvobrazni berač Zmaj 222, plug IMT 2 brazde, plug Leopard i RAU drljaču. Tel: 063/1945-478.

- Prodajem berač 214s. Tel: 063/8665-700.
- Prodaju berač Zmaj 216, 2 gume 14 9 28 polovne i seme zobi. Tel: 022/666-409.
- Prodajem jednobrazni plug IMT i drljaču sa 4 krila. Tel: 022/731-223, 063/7025-540.
- Prodajem 2 drljače, jedna sa valjcima, špeditere, plug, stočarku, krunjač. Može zamena a kupujem Dubravinu prikolicu. Tel: 063/870-30-14.
- Prodajem dosta rezervnih delova za IMT traktore, dosta delova za prednju vuču. Tel: 069/462-32-60.
- Prodajem berač Zmaj 224, dvoredni, 2001. godište, baliranu detelinu i seno. Tel: 022/2680-055, 064/599-23-30.
- Prodajem plugove IMT 756 visoki kliners i 756 niski kliners i sejačicu četiri reda Olt. Tel: 069/717-615.
- Prodajem ekstruder za soju kapaciteta 80 kg na sat, motor 7 kW. Tel: 064/567-53-59.
- Prodajem sejalica pneumatsku za soju. Tel: 065/51-22-169
- Prodajem selektor za žitarice (soju, kukuruz, žito). Tel: 022/617-567, 064/567-53-59.
- Prodajem plug obrtač, četvorobrazni, rešetkaste daske, ekstra stanje. Tel: 063/509-869.

Prodajemo univerzalni selektor za čišćenje zrna i semena svih poljoprivrednih kultura, cveća i ukrasnog bilja. Tel: 063/8334-064 i 063/589-780

- Prodajem setvospremač-krimler 2,90 m RAU u odličnom stanju, povoljno. Tel: 061/200-32-17.
- Prodajem presu Velger 71 u odličnom stanju. Tel: 064/51-69-710.
- Prodajem setvospremač od 2.20, jedan red valjaka, remontovan. Tel: 022/640-581, 064/375-19-25.
- Prodajem tešku drljaču, klinovi novi, 30x30. Cena 1100 E. Tel: 063/502-543.
- Prodajem krimler 2,90 IMT. Tel: 064/173-41-44.
- Prodajem prikolicu za bale, duvan, itd. Dugačka 6 m i široka 2 m. Tel: 064/24-94-505.

- Izdajem stan u Beogradu u stambenoj zgradi na Vračaru, CG prvi sprat. Tel: 064/598-51-23.
- Hitno prodajem dvosoban stan 64m2 na posebnoj parceli renoviran naselje Nikola Tesla. Tel: 060/615-04-15.
- Prodajem trosoban stan u naselju Matije Hudi, cena 33.000 evra. Tel: 069/321-25-55.
- Izdajem sobe sa CG upotreba kuhinje i kupatila sa studenkinje i zaposlene devojke. Ulica Kuzminska. Tel: 063/124-57-49.
- Izdajem super nov namešten stan, centar 75m2, klima CG, prvi sprat, Kralja Petra Prvog. Tel: 621-520 i 064/419-80-93.
- Izdajem garsonjeru u Beogradu kod Vukovog spomenika za studente. Tel: 621-309.

Prodajem vikendicu sa šljivikom u Krčedinu sa pogledom na Dunav (vikend zona). Plac 42 ara, 220 stabala šljiva 12 godina stare, asfaltni put, trofazna struja. Cena 20.000 evra. Mob: 063/592-235

- Izdajem nameštene jednokrevetne i dvokrevetne garsonjere sa CG ulica Vojislava Ilića 7 Pejton. Tel: 022/628-015 i 062/411-835.
- Izdajem polunamešten jednosoban stan u naselju Kamenjar sa CG. Tel: 064/965-21-52.
- Izdajem stan na Novom Beogradu Jurija Gagarina 189. Tel: 613-109.
- Prodajem kuću u ulici Đure Jakšića (Kazandžiluk). Tel: 063/534-929.
- Prodajem kuću 100m2, Maksima Gorkog, CG na 6 ari placu. Tel: 063/166-18-50.
- Uzimam zemlju u zakup Sremska Mitrovica, Veliki Radinci i okolina. Tel: 064/150-70-21.
- Prodajem kuću ca, 200m2 Pejton 2 u blizini Rode i Ideje između Stevana Sremca i Kamenjara. Tel: 064/98-72-814.
- Prodajem kuću u Kujujevcima, Pašičeva 42. Tel: 022/742-722.
- Izdajem spratnu kuću poseban ulaz CG naselje Kamenjar. Tel: 062/154-2-910 i 640-371.
- Prodajem kuću u Lačarku cena 20.000 evra. Tel: 069/321-25-55.
- Prodajem spratnu kuću u Lačarku cena po dogovoru i prodajem francuski ležaj očiuvan, tri kauča nekorištena. Tel: 061/605-13-98.

ZEMLJA, PLACEVI, KUĆE, STANOVI, LOKALI

- Prodajem lokal, povoljno, Žitni trg Tel: 618-430 i 063/702-58-78.
- Veoma povoljno izdajem opremljen lokal 30m2 u Sremskoj Mitrovici kod Zlatnog jela. Tel: 063/563-304.
- Izdajem nameštenu garsonjeru u centru Sremske Mitrovice. Tel: 064/193-12-43.
- Izdajem namešten stan u centru grada. Tel: 064/31-313-31.
- Prodajem trosoban stan površine 83,5m2 u naselju Matije Hudi 48/1, prizemlje, kupatilo, vc, kuhinja sa treparijom, ostavom za stakljena terasa. Mogućnost priključenja na gradski toplovod. Tel: 064/28-11-422.
- Prodajem plac (8.005 m2) sa kućom, objektima i ispuvom za koze, vinogradom, voćnjakom i livadom na Lipovači kod Šida (prilaz sa 3 strane), ili menjam za kuću u Erdeviku. Dogovor. SMS/Tel: 064/1629-737
- Svečana sala za izdavanje „Balkonija“ / kod dispanzera na Savi/, kapacitet sale je 140 osoba. Za sve informacije pozovite. 064/235-89-76.
- Izdajem sobu sa upotrebom kuhinje i kupatila za devojke i učenice. Tel: 064/475-73-91 i 063/766-86-33.
- Izdajem sobu sa upotrebom kuhinje kod bolnice. Tel: 063/346-489.
- Izdajem dvosoban stan u Novom Sadu u blizini Novosadskog sajma, Bulevar Kralja Petra Prvog. Tel: 064/021-5307 ili 063/847-74-78.
- Prodajem stan u naselju Orao oko 70m2 ili menjam za Novi Sad. Tel: 064/274-22-34.
- Izdajem jednoiposoban namešten stan, Vojvode Stepe 1/4, poželjno na duže. Tel: 064/6144-594 ili 069/641-552.
- Prodajem nove stanove. Tel: 063/321-255.
- Izdajem dvosoban namešten stan u naselju Matije Hudi preko puta Zmajevе škole, CG, prvi sprat, interfon, klima, useljiv odmah. Tel: 022/612-434 062/596-780.
- Izdajem nov jednosoban stan namešten stan u Sremskoj Mitrovici ulica Vodna 40/40. Tel: 064/38-88-450.
- Prodajem dvorišni stan u Vodnoj ulici cena 15.000 evra. Tel: 626-025.

SREMSKA POLJOPRIVREDA

PRETPLATITE SE!!!

Godišnja pretplata 1.500,00 dinara

Svakog drugog petka na Vašu adresu

Novine za savremenu poljoprivredu

Nazovite smesta

615-200

POLJOPRIVREDNI PROIZVODI

- Prodajem kašu od kupina, drenjina i šipka. Tel: 462-345 i 061/685-53-33.
- Prodajem šljive za rakiju. Tel:064/345-35-79.
- Prodajem prvoklasnu rakiju od kajsije, šljive i kruške. Tel: 065/542-53-73.
- Prodajem čekicar 5.5 kw melje klip, može zamena. Tel:064/361-60-54.
- Prodajem veću količinu crnog luka. Tel:064/014-58-43.
- Prodajem 15 litara rakije od breskve, 600 din/I 064/28-11-309.
- Prodajem kukuruze od 12 do 15 tona. Tel: 064/93-543-81.
- Prodajem sadnice žbunastog lešnika jednogodišnje 250 din. dvogodišnje 400 din. Tel:063/89-25-030.
- Prodajem tovljenike oko 110kg, komada 20. Tel:022/664-559.
- Prodajem vagon kukuruza u Kuzminu. Tel:064/355-32-16.
- Prodajem šumski med 350 din/kg. Tel: 022/712-355
- Prodajem šumski med, cena 400 dinara, za područje Šida besplatna kućna dostava. Tel: 022/712-355
- Prodajem med lipov i bagremov na veliko. Tel: 066/005-655.
- Prodajem med lipa i bagrem. Tel: 022/716-516, 064/6522-453.
- Prodajem bagremov i lipov med, veća količina. Tel: 022/718-292, 064/652-24-53.
- Prodajem rakiju šljivu. Tel: 022/661-312.
- Prodajem 300 bala deteline (Morović). Tel: 022/736-256.
- Prodajem 250 bala pšenične slame. Tel: 022/312-914.
- Prodajem 5,5 tona kukuruza u džakovima (Čalma). Tel: 022/685-319.
- Prodajem zeleni pasulj. Tel: 022/458-016.
- Prodajem baliranu detelinu u Rumi. Tel: 064/98-68-786.
- Prodajem baliranu detelinu. Višnjićevo. Tel: 062/626-044.
- Prodajem kukuruzno stočno brašno (Corn Produkt). Tel: 065/5325-130.
- Prodajem rakije viljemovku i dunju. Tel: 022/626-899.
- Prodajem baliranu slamu veoma lepe bale i pod šupom, nije kislja, Moguć prevoz i svaki dogovor. Tel: 022/484-604, 063/751-4-617.

USLUGE, POSLOVI

- Jesenje oranje bašti sa malim traktorom T Vinković u SM i okolini. Tel:022/631- 495 i 066/403-677.
- Uslužno molerski radovi -krečenje, gletovanje, izolacija. Popust za penzionere 30 posto. Tel: 022/613-245 i 061/681-62-32.
- Vršim usluge selidbe svih vrsta. Tel: 064/154-75-48.
- Časovi srpskog jezika za osnovce. Tel: 061/206-40-55.
- Časovi nemačkog jezika za sve uzraste i priprema za odlazak u inostranstvo. Tel: 069/636-252.
- Vodoinstalaterski radovi, kvalitetno i povoljno. Tel: 064/22-42-197.
- Uslužno molerski radovi/krečenje, gletovanje, izolacija. Popust za penzionere 30 posto. Tel: 022/613-245 i 061/681-62-32.
- Tražim posao vozača imam B,C,E kategoriju 062/89-97-752.
- Cepam, unosim i slažem drva u Kukujevcima, Bačincima i Gibarcu. Tel: 742-191.

DOMAĆE ŽIVOTINJE

- Prodajem iznošene koke nosilje. Tel:670-267.
- Prodajem crno belo tele. Tel:064/249-42-55.
- Rasprodaja pilića od 3 nedelje. Te:063/830-87-18.
- Prodajem odrasle japanske guske i patke. Tel:022/325-232.
- Prodajem prasad težine oko 25kg. Cena po dogovoru. Tel: 064/468-35-28.
- Prodajem prasice, 5 komada. Tel:063/709-25-05.
- Prodajem devet prasica cena 280 dinara kg. Tel: 063/86-814-83.
- Prodajem 5 komada prasica. Tel:063/70-92-505.
- Prodajem kravu sa muškim teletom, Beočin. Tel:064/282-98-47.
- Prodajem suprasnu krmaču. Tel:064/372-82-57.
- Prodajem iznošene koke nosilje. Tel:670-267.
- Prodajem mlade 18-nedeljne koke nosilje u Sremskoj Mitrovici, isporuka početkom septembra. Tel.: 069/652-214, 022/631-221.

SREMSKA POLJOPRIVREDA

- **Vaš poljoprivredni savetnik**
- **Novine koje Vas uvode u savremeni agrobiznis**

MARKETING
Tel/fax: 022/610-496

Mob: 063/8526-021

E-mail: poljoprivreda@sremskenovine.co.rs

- Prodajem 14 ovaca i ovna. Tel: 022/742-814.
- Prodajem tri suprasne nazimice težine 150 kg, i veću količinu tritikala. Tel.:060/13-55-937.
- Prodajem krmaču i brava za klanje. Tel:063/764-82-64.

OSIGURAJTE VAŠE USEVE I PLODOVE u kompaniji sa tradicijom dugom 200 godina! Tel: 064/4615-799

- Prodajem krmaču za klanje težine oko 200 kg Cena 150 Din Tel:663-095.
- Kupujem ovce, il defrans ili romanov. Tel:060/450-65-55.
- Prodajem krmaču za klanje i dve tone kukuruza. Moguća zamena za drva. Tel:064/22-68-707.
- Prodajem jednu krmaču za klanje i jedno orahovo deblo. Tel:022/681-620.
- Prodajem 38 ovaca i 25 jaganjaca. Tel:022/664-520.

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA

KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "KURIR-2"

Trg Vojvođanskih brigada BB Sremska Mitrovica, Tel: 063/404-950

- Prodajem 13 komada prasica težina oko 25kg. Spremnii za dalji tov. Cena po dogovoru. Tel:064/468-35-28.
- Prodajem žensko tele, deset dana staro, simentalске rase, umaticeno i jarice 25-30kg. Tel:061/624-65-77.
- Prodajem 7 nazimica u čistoj rasi durok. Voganj. Tel: 064/256-36-89.
- Prodajem jagnje. Tel:022/742-273.

Na prodaju devet prasaca od 25 do 45 kg cena 210 din/kg. Tel: 064/42-72-535.

- Prodajem kravu sa dva teleta i steonu junicu. Tel:454-010.
- Prodajem kravu sa teletom. Zvati na tel: 064/70-11-181.
- Prodajem krmaču sa prasicima i kavez sa kokama nosiljama. Tel: 061/713-59-73.

- Prodajem dve ovce. Tel:063/828-69-37.
- Prodajem 15 sjagnjenih ovaca. Tel: 064/2071-138
- Kupujem nazimice. Tel: 061/3053-604

- Prodajem prasice težine oko 20 kg. Tel: 022/666-170

- Prodajem bele piliće 3-4 kg. Tel: 022/673-756

- Prodajem mangulice i svinjsku mast od mangulice. Tel: 022/673-096

- Kupujem mlađu telad (Šašinci). Tel: 063/7203-349

- Prodajem dve kobile lipicanerke. Tel: 022/640-028

- Prodajem koze i jariće. Tel: 064/1629-737

- Prodajem 7 teladi. Tel: 022/668-246

- Prodajem dve krmače i nerasta. Tel: 022/732-116

- Prodajem prasice od 10 kg. Tel: 064/2491-802

- Prodajem bravca od 120 kg, crveni durak, cena 180 din/kg. Tel: 063/8179-536

PLASTENICI, STAKLENICI

- Prodajem cevi za plastenik dužine 8 metara, 15 komada. Povoljno. Tel: 066/518-00-53
- Prodajem plastenik. Tel: 060/1525-643
- Kupujem rasadnik 8 x 50 m sa duplom konstrukcijom. Tel: 022/453-028
- Staklenik 1100 m² u radu.Tel: 063/535-179
- Platenici alu konstrukcija 28x4,5 m. Tel: 063/8511-323

PČELARSTVO

- Prodajem med bagremov, lipov, polen i društva sa 10 ramova. Tel: 022/718-292 064/6522-453
- Prodajem 20 sanduka za pčele (prazne) lansatok nastavci. Tel: 022/739-122.
- Prodajem 30 košnica sa pčelama. Tel: 064/33-11-629

KUĆNI LJUBIMCI

- Prodajem odrasle japanske guske. Tel:022/325-232.
- Poklanjam mačku i mačiće sijamskog porekla. Tel: 641-193 i 062/641-193.

- Prodajem bele puline. Tel: 060/441-4055

- Prodajem štence bišona i pulina. Tel: 022/710-400, 063/8251-526
- Prodajem štence kratkodlakog ptičara. Tel: 022/716-200

- Kupujem štene rotfajlera. Tel: 022/472-155

- Sibirski haski, ekstra štenad. Tel: 065/6573-857

- Prodajem štence Labradora. Tel: 060/010-19-71

- Prodajem štence pekinezera, izuzetno lepi. Tel: 069/1512-294

- Prodajem rotfajlera ili menjam za šarplaninca. Tel: 064/1790-067

- Prodajem kućice rotfajlere stare mesec dana (60 evra). Tel: 060/7352-070

MOTORNA VOZILA

- Kupujem automobile ispravne, neispravne, havarisane do 2.000 evra. Tel: 069/133-21-32.

- Prodajem kamion Turbo Zetu u viđenom stanju, cena 1.350 evra. Tel: 064/39-99-737.

- Prodajem Ford Fiestu dizel godina proizvodnje 2004, Opel Korsu benzin godina proizvodnje 1998, Reno 5 dizel godina proizvodnje 1988. Tel: 064/370-45-93.

- Prodajem Mercedes C 200CDI godina proizvodnje 2007, crni prešao 180 hiljada, u odličnom stanju. Tel: 063/513-060.

- Prodajem TAM T-130 T 11.god 89. može zamjena za manje auto.i šasiiju traktorske prikolice.i mlin pđzacki. Tel:063/765-94-44.

- Kupujem automobile ispravne, neispravne havarisane do 2.000 evra. Tel: 069/133-21-32.

- Prodajem GOLF III TDI 97 god. 5 vrata, vlasnik. Tel:063/80-50-920.

- Prodajem juga 55, 90 godište, benzin-~plin,vlasnik,nove gume, registrovan do 2015, nov akumulator. Tel:065/653-81-93.

- Prodajem TAM T-130 T 11.god 89. može zamena za manje auto i šasiiju traktorske prikolice.i mlin Odžacki. Tel:063/765-94-44.

- Prodajem "opel vektru" 2.0 dti, 74kw, godiste 2001. Tel:066/90-21-832.

- Kupujem automobile ispravne, neispravne havarisane do 2.000 evra. Tel: 069/133-21-32.

- Prodajem „tamič“ 75 u dobrom stanju ili menjam za kombi ili za auto i traktor „rus“ T-40 sa plugom, povoljno. Tel:065/542-46-86.

- Prodajem „juga“ 55, 90, godiste, benzin, plin atest, vlasnik ,nove gume registrovan godinu dana. Tel:065/653-81-93.

- Prodajem Ladu Samaru sa troje vrata, plin. Tel: 063/480-903.

- Prodajem Yugo Floridu 97. godište (51.000 km), nove gume, garažiran. Tel: 022/444-026

- Prodajem Hjundai Matriks 1.5 CRDI, 2002 godište bez ulaganja, registrovan do marta 2015. godine. Tel: 065/44-29-193 zvati uveče

RAZNO

- Prodajem mekano drvo.064/382-85-34.

- Časovi nemačkog jezika za sve uzraste i priprema za odlazak u inostranstvo. Tel: 069/636-252.

- Prodajem Seražem aparat za lečenje kičme toplotom i masažom i prodajem veš mašinu u dobrom stanju. Tel: 022/631-943 i 064/30-33-163

- Prodajem dobro očuvanu ugaonu garnituru sa foteljom. Tel: 625-702 i 065/2625-702

- Dajem časove engleskog i nemačkog jezika. Vršim prevodjenje sa engleskog na srpski i srpskog na engleski. Tel: 064/2064-956.

- Primila bih besplatno stariju žensku osobu u zasebno nameštenu garsonjeru za pomoć u kući starijoj osobi. Tel: 022/628-015 ili 062/411-835.

- Slikam portrete u svim tehnikama (olovka, pastel, ulje)prodajem slike (ulja na platnu, akvareli i druge tehnike). Tel: 062/971-37-52.

- Prodajem Opel Kadet, kocka 1,2, godište '83., benzin-plin, povoljno. **Tel: 064/14-69-263**

- Prodajem barske stolove F80 visina 140cm dva komada, ručne mehaničke makaze za lim, bušilica Boš SDS- plus i tri radijatora. Tel: 064/98-72-814.

- Prodajem registrovani pontonski privez broj 3, 10m od plaže sa plastičnim čamcem Elan T400 sa aluminijumskom kabinom i motor Tomos 3,5 ks. Tel: 621-296 i 064/15-00-423.

- Kupujem butan – plinske boce, razne elektromotore, ručni i električni alat, raznu građevinsku opremu, tanjirače, šrafštok, vint, antikvitete i prodaja alulamperije. Tel: 061/113 – 83 – 56.

- Prodajem vojnu cisternu 3000 litara. Tel: 064/150-70-21.

- Prodajem mašinu za šivenje bagat, dva dečija bicikla, puna vrata sa štokovima 2 kom, pak treger za Ladu 1600, kuhinjsku ugaonu garnituru. Tel: 641-193 i 062/641-193.

- Prodajem kožnu garnituru, frižider i šporet,sve novo, cena 35.000 dinara. Tel: 022/636-225.

- Prodajem gusane radijatore sa ventilima i bakarnim cevima.Tel: 063/562-884.

- Kupujem polovan crep vinkovački. Tel: 022/670-846.

- Prodajem mekano drvo.064/382-85-34.

- Prodajem TA AEG 6 kw, šivaću mašinu bagat, fotelju na razvlačenje, kante za mast emaljirane. Tel: 063/565-178 ili 022/628-156.

- Popravka i otkup frižidera, zamrzivača i veš mašina. Tel 064/128-1072 ili 061/623-90-24.

- Prodajem presu za ceđenje grožđa za vino. Tel: 064/992-58-74.

- Prodajem dobro očuvan radni sto. Tel: 064//318-84-74.

- Prodajem bukva, isečen i iscepan paprikaš, hrast, bukva, jasen, briket i pelet. Tel:063/509-493.

- Prodajem povoljno sadnice ukrasnog šimšira. Tel:063/310-407.

- Prodajem šarplaninca star 2 god Tel:064/024-52-61.

- Šarplaninci dve prvobirane ženke od 5 meseci, moguća zamena. Tel:064/480-76-47.

- Prodajem kazan za pečenje rakije 200 litara. Cena 1100e. Tel. 060/630-80-30.

- Prodajem dve prikolice čokova dve kabine traktorske IMT, novi tip, gumu 16 9 28. Tel: 022/660-481.

- Poklanjam biber crep u Šidu. Tel:064/355-29-52.

- Prodajem plast sena i vršim usluge jesenjeg oranja bapti sa malim traktorom. Tel:631-495.

- Kupujem montu dvanaesticu 360 kom.Lačarak. Tel:064/318-83-97.

- Prodajem polovan bračni krevet ručne izrade. Tel:064/23-38-416.

- Prodajem japanske odrasle guske, delove za trimer springer i kraljicu peč u odličnom stanju. Tel:063/434-232.

- Prodajem punjač akumulatora 6/12/24 volt, klima pokretna, barske stolove F80visina 140cm dva komada, ručne mehaničke makaze za lim i kompjuter komplet sa stolom, bušilica Boš SDS- plus . Tel: 064/98-72-814

- Penzioner traži ženu bez obaveza do 65 godina starosti, nudim kuću doživotno. Tel: 022/651-288 i 064/306-30-06

- Kupujem butan – plinske boce, razne elektromotore, ručni i električni alat, raznu građevinsku opremu, tanjirače, šrafštok, vint, antikvitete i prodaja alulamperije. Tel: 061/113 – 83 – 56.

- Prodajem veš mašinu New Line cena 9.999 dinara. Tel: 064/171-64-70.

- Prodajem bukova drva isečena i iscepana, bukovi i hrastov paprikašna paletama. Tel: 063/50-94-93.

- Prodajem TA peč peticu. Tel: 621-703.

- Kupujem knjige za sedmi razred i prodajem za šesti, škola Lačarak. Tel: 066/434-021.

- Prodajem vagu sa tegovima meri 300kg i francuski ležaj ili menjam za nameštaj. Tel: 066/434-021.

- Izdajem registrovani privez broj 3 10 m od plaže sa plastičnim čamcem Elan T400 sa aluminijumskom kabinom i motor Tomos 3/5 ks. Tel: 621-296 i 064/1500-423.

- Dajem časove nemačkog za sve profile. Tel: 069/636252

- Prodajem polovni molersko farbarski alat. Tel: 061/62-990-64

- Povoljno prodajem zamrzivač Gorenje 90 litara sa tri ladje, još je pod garancijom, malo korišten. Tel: 065/602-10-35 i 623-823.

- Otkupljujem muške ručne satove i prodajem dva ženska švajcarska sata Espraj i Bulova sa čeličnom narukvicom.Tel: 613-656 i 061/315-11-39 i 064/543-43-20.

- Kupujem butan – plinske boce, razne elektromotore, ručni i električni alat, raznu građevinsku opremu, tanjirače, šrafštok, vint, antikvitete i prodaja alulamperije. Tel: 061/113–83–56.

- Prodajem drvene prozore, vrata i komarnike svih dimenzija. Tel: 612-758.

- Kupujem ispravne, neispravne kolor televizore,LCD, plazma, novije lap top računare, klavirne harmonike. non stop – Mladen.Tel: 021/421-516 i 064/157-25-14.

LIČNI OGLASI

- Udruženje „Moja sreća“ iz Gornjeg Milanovca može da upriliči da se devojke iz Rusije udaju u Srbiju. Zainteresovani javite se na 065/552-43-11.

- Udovac 57 godina traži ženu nepušača do 50 godina radi braka. Tel: 066/9741-654.

- Za slobodne usamnjene slobodne ženske osobe koje su za druženje sa slobodnim muškarcem, prvo sms. Tel:064/034-29-61.

- Želim da upoznam dobru i slobodnu ženu do 50 godina. Tel:063/870-30-14.

- Upoznao bih slobodnu damu do 53 godine. Isključivo radi braka, usamljen i bez dece. Tel.: 061/61-93-55

LAČARAK • ZAPISANO NA TAKMIČENJU " IZADI MI NA TEGLU"

Kad selo miriše na ajvar i papriku

Sanja Ribić Milivojević: Kad čovek nešto radi sa voljom ne može da ne uspe u tome - Katica Skakun: Pravim ajvar na svoj način, u kući svi uživamo kada ga jedemo -Svetlana Skuratović : Nemam poseban recept za ajvar, držim se načina kako to rade stariji i iskusniji

U jesen, posebno u septembru i oktobru, nemoguće je ne primetiti paprike u prodaji na pijacama, pored magistralnih puteva, na raskrsnicama seoskih i gradskih ulica. Crvena paprika - roga, u to doba godine se ne prodaje na kilogram, već na džakove, jer mnogi od nje prave domaći ajvar.

Međutim, u Lačarku, učesnice manifestacije "Izadi mi na teglu" nisu morale da kupuju papriku za ajvar, već su je dobile od organizatora takmičenja, kao i još neke druge neophodne potrepštine. Na žiteljicama Lačarka, koje su se prijavile za takmičenje bilo je samo da dodju, donesu začine, svoje recepte, da budu dobro raspo-

ložene i da pripremaju ajvar. A, čiji je najbolji, znače se stvarno nakon finala iste manifestacije u Beogradu, gde će u oktobru varjače ukrstiti pobjedničke ekipe u pripremi ajvara iz 20 srpskih gradova i sela.

Sve po volji

Uobičajeni način za pripremanje ovog, neki kažu srpskog specijaliteta, jeste da paprika bude pečena napolju na, za tu svrhu, napravljenim pećima ili na klasičnoj na plotni, na "smederevcu" koji se zagreva na drva. Da bi se tako ispečena paprika bolje oljuštila, kratko vreme se prohladi. Posle toga se paprike očiste od ljuski i semenci tako da su spremne za mlevenje. Obično se za to koristi mašina za mlevenje mesa. Zavisno od volje domaćice, paprika se melje na sitnije ili na krupnije parčiće, ali ima i onih koji misle da je malo krupnije mlevena pečena paprika, u čijoj se masi kasnije primećuju delovi paprike, sa boljim ukusom.

Posle mlevenja, smesa se stavlja u veliku šerpu ili kotao u kome se obično topi mast. Tu se smesa prži na laganoj vatri sa malo ulja. Da ne bi zagoreo ajvar, potrebno je neprestano mešati masu sve dok ajvar dobro ne ispari i smesa ne postane gušća. Masa ne treba da bude preterano skuvana, čvrsta i gusta, jer nije idealna za punjenje teglica ni za konzumiranje. Stručnjaci kažu da, zavisno od veličine posude i količine paprike koja se preradjuje, kuvanje ajvara može da traje i do šest sati.

Da sve bude po ukusu

Pune ruke posla

Pri samom kraju ovog procesa, dodaje se još malo vrelog ulja - upržavanje i malo soli. Ko voli ljuti ajvar, može da doda i malo ljutih, vrlo sitno iseckanih papričica.

U teglice dok je vruć

Tako gotov ajvar, puni se u teglice do vrha, teglice moraju biti idealno oprane i po mogućnosti u vrućoj vodi sterilizovane i osušene. Teglice se pune ajvarom dok je skroz vruć, direktno posle kuvanja. Da staklena boga ne pukne, mogu biti zagrejane, a ako ima vazduha, u teglicama on nije poželjan, može se izbaciti mešanjem ajvara u teglici kašikom gore-dole.

Ali, svaka domaćica ima neki svoj recept za pripremu ajvara. Da li se on od navedenog razlikuje u sitnicama ili bitnim karakteristikama, znaju oni koji ga konzumiraju i koji znaju da razlike procene. Ipak, za svaku domaćicu njen recept je najbolji i tajna je za ostale. O tome koliko je sve ovo istina, a koliko priča, pokušali smo da istražimo u susretu sa učesnicama takmičenja "Izadi mi na teglu".

Najbolji ajvar, to je već obznanjeno, skuvala je ovde ekipa "Drim tim", na čelu sa kapitenom **Sanjom Ribić Milivojević**. Sanja nam je pričala da je njen tim, na takmičenje u spremanju ajvara, došao naoružan dobrim raspoloženjem i feng šui osmougaonim ogledalom, a kako se pokazalo na kraju, i sa veoma dobrim receptom za ajvar.

Recept tajna do finala

- Bili smo veoma iznenađeni i srećni kada smo pobedili, iskreno, pobeđi se nismo nadali, jer protivničke ekipe su uglavnom bile sa više članova i više iskustva od naše. Naš recept bi vam rado dali, ali kako se spremamo za finale u Beogradu, hoćemo da ga još izvesno vreme čuvamo samo za sebe - otvoreno reče Sanja Ribić Milivojević.

Svetlana i Isidora Skuratović na takmičenju

Katica Kajka Skakun koja se takmičila u jednoj drugoj ekipi, kod svoje kuće redovno pravi ajvar i to na svoj način. On nije tajna pa ga nam je Kajka otkrila.

- Kod kuće obično uveče ispečem papriku, stavim u najlon da prenoći, a ujutro je čistim i meljem, dodajem začine i dodatke. Posle toga masu kuvam na tihoj vatri. Na takmičnju to nisam mogla da radim tako već sam sve radila pod šatorom sa ostalim članovima ekipe, veli ova takmičarka, izražavajući bojazan da li će sve uspeti da aurade kako valja i na vreme. Jer, posla je napretek. Najduže je pečenje paprike i ljuštenje, a svi ostali poslovi idu brže. Svi članovi ove porodice uživaju u ajvaru zato ga je Kajka napravila dovoljno za celu zimu.

Kapiten drugoplasirane ekipe na nadmetanju u kuvanju ajvara - "Romanov" je **Svetlana Skuratović**, a u pripremi ajvara nju su dopunjavali suprug **Igor** i ćerka **Isidora**.

Na ovom takmičenju, veli kapiten ekipe, učestvuje zbog druženja, sklapanja poznanstava i razmene dobrih starih recepata za ajvar.

- Nemam neki svoj specijalni recept za ovaj specijalitet, držim se recepata starih baka i smatram da je sve, pa i jelo, lepše i kvalitetnije što je jednostavnije napravljeno. Tako pripremam zimnicu u svojoj kući. Dobar deo tog posla sam već uradila, ove sezone je već napravila prirodne sokove, stavila je paprike u flaše, a biće i mnogo ajvara - hvale se Svetlana Skuratović.

Koliko je bilo ekipa učesnica u Lačarku na takmičenju, toliko je bilo i priča o ajvaru, specijalitetu sa naših prostora koji traži mnogo rada dok se priprema, ali to nadoknadjuje uživanjem koje pruža onima koji ga konzumiraju. U takvim slučajevima trud se, naravno, brzo zaboravi.

S. Đaković - M. Mileusnić

Pobednička ekipa